

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FONDA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM

2020.

Broj: 01-02-08-11-3-2343-5/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI	12
5.1	Neposredni nadzor u sjedištu korisnika sredstava.....	12
5.2	Nadzor nad korištenjem sredstava, zakonitošću rada i općih akata, ustanova, privrednih društava i radnog centra	14
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	14
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	15
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	15
7.1.1	Prihodi i primici	15
7.1.1.1	Neporezni prihodi.....	15
7.1.1.2	Primljeni transferi.....	17
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	17
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	17
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	20
7.1.2.3	Tekući transferi.....	21
7.1.3	Finansijski rezultat.....	26
7.2	BILANS STANJA.....	27
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	27
7.2.2	Stalna sredstva	28
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	28
7.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	28
7.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	28
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	29
8.	JAVNE NABAVKE	29
9.	SUDSKI SPOROVI.....	30
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	30
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	32
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	33
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine.....	36
	Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	37

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom (u daljem tekstu: Fond)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Fonda na 31. 12. 2020. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Fonda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Fonda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Fond.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Fonda za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Kriterij za bodovanje kvaliteta programa, koji može biti opredjeljujući kod izbora programa za raspodjelu sredstava, nije mjerljiv, ni dovoljno razrađen kako bi poslužio kao osnova za objektivno vrednovanje, rangiranje i izbor programa. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je raspodjela sredstava u iznosu od najmanje 3.711.628 KM izvršena u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom (tačka 7.1.2.3 Izvještaja).
2. Nisu doneseni Godišnji plan neposrednog nadzora, interni akt kojim se regulisao način nadzora, kao ni kriteriji odabira korisnika koji će biti predmet nadzora. Ne možemo potvrditi da je nadzorom koji je obavljao Fond utvrđeno da osobe sa invaliditetom obavljaju poslove za koje su osposobljavane, te da su radna mjesta i uslovi rada prilagođeni njihovim radnim sposobnostima. To nije u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom (tačka 5.1 Izvještaja).
3. Za nabavku roba i usluga (kancelarijski namještaj, računarska oprema, gorivo, kancelarijske potrepštine, te usluge štampanja i marketinga) u vrijednosti od 75.938 KM nije primijenjen odgovarajući postupak nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, s obzirom na to da se radi o istoj ili sličnoj vrsti roba i usluga za koje je provedeno više direktnih sporazuma (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Fonda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **dio plaće na radni učinak, koji zavisi od postignutih rezultata rada isplaćivan je svim radnicima u kontinuitetu tokom cijele godine i po tom osnovu ukupno je isplaćen iznos od 34.679 KM. Osim toga, naknade po osnovu rada zaposlenima Fonda isplaćene su iznad zakonski propisanog neoporezivog iznosa na koji su obračunati i isplaćeni puni porez i doprinosi. S obzirom na to da se naknade finansiraju iz javnih sredstava, smatramo da njihova isplata u navedenim iznosima nije primjerena (tačka 7.1.2.1 Izvještaja);**
- **nadzor nad radom Fonda obavljaju Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Federalno ministarstvo finansija, svako u okviru svojih nadležnosti. Nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje možemo potvrditi da je tokom 2020. godine Fond bio predmet nadzora navedenih institucija, što nije u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom (tačka 5.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Fonda odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Fonda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Donijeti Strategiju upravljanja rizicima i sačiniti Registar rizika u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
2.	Uskladiti Pravilnik o kućnom redu sa Zakonom o radu, u dijelu utvrđivanja radnog vremena za puni fond sati.	tačka 4.
3.	Uspostaviti Jedinicu za internu reviziju u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
4.	Sačiniti Godišnji plan nadzora sa pregledom subjekata koji će biti predmet nadzora i vršiti nadzor u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, pravilnicima za raspodjelu sredstava i Uputstvom za obavljanje nadzora.	tačka 5.1
5.	Poduzeti aktivnosti prema Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike i Federalnom ministarstvu finansija kako bi u okviru svojih nadležnosti izvršili nadzor u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.	tačka 5.2
6.	Preispitati opravdanost obračunatog i isplaćenog dijela plaće po osnovu radnog učinka, bonusa i stimulacija na plaće direktoru i zaposlenima Fonda u cilju racionalnog upravljanja javnim sredstvima.	tačka 7.1.2.1
7.	Pravilnikom o radu propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje prava na naknade po osnovu rada i jasno definisati ostala primanja zaposlenih, te obračun i isplatu vršiti u skladu sa važećim propisima.	tačka 7.1.2.1
8.	Preispitati obračun i isplatu regresa za korištenje godišnjeg odmora za iznos iznad zakonom dozvoljenog neoporezivog iznosa, s obzirom da se isplata vrši iz javnih sredstava.	tačka 7.1.2.1
9.	Izveštavanje o namjenskom utrošku sredstava doznačenih od Federalnog zavoda za zapošljavanje vršiti u ugovorom utvrđenom roku.	tačka 7.1.2.3
10.	Pravilnikom za programe jasno definisati kriterij za ocjenu kvaliteta programa, s ciljem raspodjele sredstava u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.	tačka 7.1.2.3
11.	Uspostaviti nadzor nad stalnim sredstvima čija nabavka je finansirana/sufinansirana sredstvima Fonda s ciljem evidentiranja u poslovnim knjigama korisnika na način utvrđen Pravilnikom za programe i zaključenim ugovorima.	tačka 7.1.2.3
12.	Uvećani dio novčanog stimulansa po osnovu zaključenih ugovora sa korisnicima evidentirati na dugoročno razgraničene rashode u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 7.2.1

13.	Internim procedurama regulisati postupak naplate sredstava koja nisu namjenski utrošena, kao i način njihovog evidentiranja i iskazivanja u poslovnim knjigama.	tačka 7.2.1
14.	Ugovore za pružanje finansijskih/bankarskih usluga sa bankama zaključivati nakon provedene procedure nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	tačka 8.
15.	Nabavke roba i usluga provoditi u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u dijelu primjene odgovarajućeg postupka nabavke.	tačka 8.
16.	Potencijalne obaveze po osnovu tužbi evidentirati u okviru vanbilansne evidencije, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 9.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom;
- Finansijski plan za 2020. godinu Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom za 2020. godinu i Izmjene i dopune finansijskog plana Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom za 2020. godinu;
- Odluka o izvršavanju finansijskog plana Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom za 2020. godinu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Statut Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Fond je javna ustanova, a osnovan je u skladu sa Odlukom o osnivanju od 29. 7. 2010. godine koju je donio Parlament FBiH. Rješenjem o registraciji od 4. 3. 2011. godine upisan je u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu. Prava, obaveze i odgovornosti Fonda propisane su Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom¹, Odlukom o osnivanju Fonda i Statutom Fonda. Poslovi koje obavlja u okviru svoje nadležnosti su sljedeći: provodi politiku razvoja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje osoba sa invaliditetom; finansira i sufinansira programe razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica; vrši isplate novčanih nadoknada i stimulansa; finansira i sufinansira programe za održavanje zaposlenosti osoba sa invaliditetom; vrši nadzor nad ostvarivanjem prava na novčanu naknadu i stimulans i korištenje drugih sredstava Fonda; nadzire pravilnost obračuna novčane naknade koja se dodjeljuje privrednom društvu za zapošljavanje osoba sa invaliditetom koje ostvari status zaštitne radionice i vjerodostojnost priloženih dokaza i drugih dokumenata.

Nadzor nad zakonitošću rada Fonda vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, koje imenuje komisiju za utvrđivanje uslova za početak rada privrednog društva za upošljavanje osoba sa invaliditetom, donosi propise o radnim mjestima i poslovima na kojima pri zapošljavanju, uz zadovoljavanje ostalih uslova, prednost imaju osobe sa 100% invaliditetom. Također, Federalno ministarstvo finansija u skladu sa navedenim Zakonom vrši nadzor nad korištenjem sredstava Fonda, a u 2020. godini nadzor nije vršen.

Unutrašnja organizacija i način rada Fonda utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika iz 2015. godine. Fond poslove iz nadležnosti obavlja putem četiri organizacijske jedinice: Kabinet direktora, Jedinica za internu reviziju, Sektor pravnih, administrativnih i finansijskih poslova i Sektor razvoja, koordinacije i nadzora. Ovim Pravilnikom uređen je opis poslova i radnih zadataka za 38 sistematizovanih radnih mjesta, a 31. 12. 2020. godine bila su 23 zaposlena radnika, koliko je planirano Finansijskim planom.

Organ upravljanja je Upravni odbor, rukovođenja direktor, a organ kontrole poslovanja Fonda je Nadzorni odbor.

Upravni odbor imenovala ja Vlada FBiH Rješenjem od 31. 7. 2019. godine na mandatni period od četiri godine. Broji sedam članova, od kojih su tri predstavnici organizacija osoba sa invaliditetom, koje su osnivači ili vlasnici ustanova i privrednih društava za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Upravni odbor imenovan u sastavu: Senad Pešto, predsjednik i članovi: Almas Kulović, Mirsad Muftić, Ekrem Julardžija, Bosiljko Čović, Vjekoslav Vučić i Jasmin Hodžić. Upravni odbor je, između ostalog, zadužen za donošenje planova i programa rada i razvoja Fonda, upravljanje sredstvima Fonda, praćenje stanja uplata i odlučivanje o njihovom korištenju, donošenje godišnjih finansijskih planova i usvajanje godišnjeg i periodičnih obračuna, donošenje opštih akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, usmjeravanje, kontrolu i ocjenu rada direktora, osnivanje komisija i drugih radnih tijela Fonda. Za postignute rezultate rada Fonda Upravni odbor odgovara osnivaču.

Nadzorni odbor imenovan je 12. 11. 2020. godine Rješenjem Vlade FBiH na mandatni period od četiri godine, u sastavu: Tomislav Naletilić, predsjednik i članovi: Mehmed Hero, Josip Drežnjak, Omer Pinjić i Mujo Trebović. U ranijem sazivu članovi Nadzornog odbora bili su: Tomislav Naletilić, predsjednik i članovi: Adin Trgo, Senad Mehmedinović, Josip Drežnjak i Omer Pinjić.

Fondom rukovodi Vinko Jerinić, v.d. direktora, kojem je produžen mandat 22. 1. 2021. godine na period od šest mjeseci do imenovanja direktora. Prethodno mu je Upravni odbor tokom 2020. godine dva puta produživao mandat na period od po šest mjeseci, do imenovanja direktora. Direktor Fonda organizuje i rukovodi radom i poslovanjem Fonda, predstavlja i zastupa Fond, utvrđuje poslovnu politiku Fonda, izvršava odluke Upravnog odbora, predlaže godišnji finansijski plan Fonda, podnosi

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 9/10

izvještaje o izvršenju finansijskog plana Fonda, predlaže donošenje općih akata i odluka iz nadležnosti Upravnog odbora Fonda, donosi opće akte propisane zakonom za čije donošenje nije nadležan Upravni odbor Fonda.

Sjedište Fonda je u Sarajevu, u ulici Wilsonovo šetalište broj 10.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Fonda za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do juna 2021. godine, sa prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Fonda za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima uz isticanje pitanja i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima uz isticanje pitanja. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Fond je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Fond je uputio zahtjev Federalnom ministarstvu finansija, odnosno Centralnoj harmonizacijskoj jedinici kojim je tražio mišljenje o tome da li su u obavezi formirati Jedinicu interne revizije. Federalno ministarstvo finansija dostavilo im je službeni odgovor u kojem je navedeno da ispunjavaju kriterije za osnivanje navedene Jedinice. Nakon čega je formirana Jedinica interne revizije u kojoj su sistematizovana tri radna mjesta (rukovodilac jedinice i dva interna revizora).
- 2) Tekući transferi planirani su na osnovu realnih parametara, a uključene su i dugoročne obaveze koje dospijevaju u planiranom periodu.
- 3) Godišnji plan rada ispoštovan je u dijelu predviđenih rokova realizacije po javnim pozivima, a dio sredstva je odobren i evidentiran u godini za koju su planirani.
- 4) Prihodi se evidentiraju u periodu kada su mjerljivi i ne vrši se evidentiranje na vremenska razgraničenja.
- 5) Donesen je Pravilnik o reprezentaciji i poklonima Fonda.
- 6) Isplate naknada putnih troškova i troškova prevoza Upravnom i Nadzornom odboru nisu obračunavane, ni isplaćivane.
- 7) Sredstva za programe i projekte po lotu I i lotu II odobravaju se i priznaju u skladu sa namjenama utvrđenim Pravilnikom o raspodijeli sredstava.
- 8) Pravilnikom o raspodijeli sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa održivosti zaposlenosti razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica te programa profesionalne rehabilitacije i Uputstvom o pravdanju programa detaljno

je uređen način odobravanja i pravdanja sredstava. Za programe profesionalne rehabilitacije po Lot-u III na koje osobe sa invaliditetom same apliciraju sufinansiranje ishrane i prevoza je ukinuto.

- 9) Osnivački kapital evidentiran u skladu sa važećim propisima.
- 10) Odredbe zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima dosljedno poštivane.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Poboľšan je sistem internih kontrola na naćin da se kontinuirano vrši nadgledanje rada radnika, onemogućeno je provođenja nezakonitih radnji i transakcija u skladu sa Pravilnikom o internoj kontroli. Također, Odluke Upravnog odbora o isplati naknada putnih troškova i troškova prevoza predsjedniku i ćlanovima Upravnog i Nadzornog odbora su stavljene van snage. Međutim sistem internih kontrola ostao je neuređen u dijelu procjene i upravljanja rizicima.
- 2) Obračun i isplata naknada troškova prevoza na posao i sa posla i naknade troškova smještaja nisu u potpunosti vršeni u skladu sa zakonskim propisima i Pravilnikom o plaćama i drugim primanjima Fonda.
- 3) Kriteriji za eliminaciju za vrednovanje aplikacija i odabir korisnika novćanog stimulansa za novo zapošľavanje utvrćeni su Pravilnikom o raspodijeli sredstava za dodjelu novćanog stimulansa za novo zapošľavanje iz 2017. godine, kao i Pravilnikom o raspodijeli sredstava za dodjelu novćanog stimulansa za novo zapošľavanje iz 2020. godine. Međutim, navedeni kriteriji nisu mjerljivi u dijelu ocjenjivanja kvaliteta programa.
- 4) Donesen je Pravilnik o raspodijeli sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa održivosti zaposlenosti razvoja privrednih društava za zapošľavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, te programa profesionalne rehabilitacije i Odluka o propisivanju evaluacijskih obrazaca kojima su utvrćeni kriteriji i podkriteriji. Međutim, kriteriji za vrednovanje kvaliteta programa i projekata nisu mjerljivi, a navedenim aktima nije propisano mjerenje razvoja privrednih društava, povećanje produktivnosti rada i procjenu efekata uloženih sredstava Fonda.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 16 preporuka, od ćega je 12 novih i ćetiri djelimićno realizovane preporuke koje su već date u Izvešćaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je osigurati da Fond u obavljanju poslova iz nadlećnosti upravlja javnim sredstvima ekonomićno, efikasno, efektivno i transparentno, odnosno da uspostavi funkcionalne i efikasne interne kontrole u skladu sa zakonskom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH² i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH³ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁴.

Faktor koji najviše utiće na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izraćaja kroz organizacionu strukturu, naćin rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašњoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašњoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta urećena je unutrašња organizacija, sistematizacija radnih mjesta, utvrćeni su uslovi koje treba da ispunjavaju zaposlenici za obavljanje

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁴ COSO model je općeprihvaćeni mećunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji ćini pet mećusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena.

poslova radnog mjesta u pogledu vrste i stepena stručne spreme, radnog iskustva, dodatnih znanja i radne sposobnosti, broj potrebnih izvršilaca, opis poslova radnog mjesta, rukovođenje, koordinacija rada i druga pitanja u vezi sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta u Fondu. U prilogu ovog Pravilnika dat je pregled svih sistematizovanih radnih mjesta po Sektorima i Organizacijskim jedinicama, te opisi poslova i odgovornosti.

Pravilnik o radu Fonda donio je direktor, a saglasnost na njega dao je Upravni odbor Odlukom od 20. 3. 2020. godine. Pravilnikom su uređeni: postupci prijema u radni odnos, odmori i odsustva, obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad, prestanak ugovora o radu plaće i naknade plaća, koeficijenti složenosti poslova i povećanje plaća i razne druge naknade koje zaposlenici ostvaruju po osnovu radnog odnosa. Pravilnikom o kućnom redu utvrđeno je da sedmično radno vrijeme zaposlenika Fonda traje 40 sati i raspoređuje se na pet radnih dana u sedmici (počinje u 8 sati, a završava u 16 sati) i da zaposlenik ima pravo na odmor od 30 minuta u toku radnog vremena. Prijave na obavezno osiguranje (obrasci JS 3100) zaposlenih izvršene su na puno radno vrijeme (osam sati), a evidencije o prisustvu radnika na poslu u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu za sve zaposlene vodi sekretarica Fonda, na način da za dane prisustvovanja na poslu upisuje osam sati za svaki radni dan. **Međutim, na osnovu prezentovane dokumentacije ne možemo potvrditi da je obračun i isplata plaća zaposlenicima Fonda vršena u skladu sa članom 44. tačka (3). Zakona o radu⁵, kojim je propisano da se odmor u trajanju od 30 minuta ne uračunava u radno vrijeme. Pravilnik o kućnom redu u ovom dijelu nije usklađen sa Zakonom o radu, jer je njime propisano da u toku radnog vremena (osam sati) zaposlenik ima pravo na pauzu od 30 minuta. Kod obračuna i isplate plaća i naknada Fonda primjenjuje se Zakon o radu, zbog čega je svoje akte kojim su uređena pitanja iz radnih odnosa, odnosno radno vrijeme, potrebno uskladiti sa odredbama Zakona o radu, te ih primjenjivati kod obračuna i isplate plaća zaposlenicima.**

Pravilnikom o internoj kontroli uređeno je uspostavljanje sistema interne kontrole u Fondu i definisani upravljački kontrolni postupci, administrativni kontrolni postupci, računovodstveni interni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, postupci informisanja, postupci komunikacije i postupci nadgledanja.

Kod procjene rizika utvrđeno je da Fond nije donio Strategiju upravljanju rizicima, nije uspostavljen Registar rizika u skladu sa Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima kod korisnika javnih sredstava u FBiH u skladu s COSO modelom, kako je regulisano Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

Fond je donio i primjenjuje značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uredio svoje poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni. Donesen je Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole, imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu, sačinjena je i Mapa poslovnih procesa. Međutim, kontrolno okruženje je neuređeno u dijelu upravljanja i procijene rizicima, zbog čega konstatujemo da nije u potpunosti uspostavljeno na zadovoljavajućem nivou.

Kod kontrolnih aktivnosti utvrđeni su određeni nedostaci internih akata, koji se odnose na njihovo donošenje i usvajanje, uspostavu kontinuiranog praćenja naplate prihoda, praćenje i kontrolu obavljanja namjenskog utroška sredstava tekućih transfera, kao i provođenje postupaka javnih nabavki.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcioniranju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu sačinjen je i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija, u skladu sa članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Strategija upravljanja rizicima nije donesena, nije sačinjen ni Registar rizika na način propisan Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima kod korisnika javnih sredstava u FBiH u

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

skladu s COSO modelom. Shodno navedenom, utvrdili smo da Fond nije u potpunosti uspostavio sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članova od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- **donijeti Strategiju upravljanja rizicima i sačiniti Registar rizika u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **uskladiti Pravilnik o kućnom redu sa Zakonom o radu, u dijelu utvrđivanja radnog vremena za puni fond sati.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁶ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁷ Fond je obavezan uspostaviti Jedinicu za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Fonda uspostavljena je Jedinica za internu reviziju. U okviru Jedinice, sistematizovana su radna mjesta rukovodioca i dva interna revizora, dok je popunjeno samo radno mjesto rukovodioca. Jedinica za internu reviziju podrazumijeva rukovodioca i određeni broj internih revizora, a navedenim Zakonom i Pravilnikom propisane su nadležnosti rukovodioca i internih revizora.

Jedinica za internu reviziju Fonda nije uspostavljena na način propisan Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, u dijelu broja popunjenih radnih mjesta, odnosno rukovodilaca i određenog broja internih revizora. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uspostavljena je Jedinica za internu reviziju, kojom su predviđena tri radna mjesta, ali popunjeno je jedno radno mjesto – rukovodilac Jedinice interne revizije.

Rukovodilac je sačinio Strateški plan za period 2020.-2022. godine u septembru 2019. godine, a Godišnji plan i program rada interne revizije za 2020. godinu u decembru 2019. godine koje je usvojio direktor Fonda. Godišnjim planom i programom rada interne revizije utvrđena je dinamika i raspored obavljanja revizija na mjesečnom nivou. Godišnji izvještaj o radu interne revizije za 2020. godinu dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Tokom 2020. godine obavljeno je pet revizija kako je i predviđeno Godišnjim planom. Rukovodilac je nadgledao, pratio i identifikovao nepravilnosti i predlagao mjere za njihovo otklanjanje. Nakon obavljenih revizija, u revizorskim izvještajima u 2020. godini date su ukupno 23 preporuke, od kojih je 11 provedeno zaključno sa 31. 12. 2020. godine, dok 12 preporuka nije provedeno, jer nije istekao rok za njihovo provođenje.

Preporuka:

- **uspostaviti Jedinicu za internu reviziju u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Fond je donio Plan borbe protiv korupcije u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH. Planom je definisano da Fond kontinuirano provodi aktivnosti koje se odnose na: primjenu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, primjenu Pravilnika o raspodjeli sredstava, izradu akta o obaveznim procedurama i postupcima u provođenju nadzora nad namjenskom

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14, 49/20

upotrebom sredstava Fonda, donošenje akcionog plana za borbu protiv korupcije, te imenovanje osoba iz reda zaposlenika Fonda koje će koordinirati aktivnostima. Tokom 2020. godine Fond nije imao prijave korupcije.

5. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI

5.1 Neposredni nadzor u sjedištu korisnika sredstava

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom uređuje se profesionalna rehabilitacija, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa smanjenom radnom sposobnošću. Profesionalnu rehabilitaciju čine mjere i aktivnosti koje se poduzimaju kako bi se osoba sa invaliditetom osposobila za odgovarajući posao, zaposlila, zadržala posao i u njemu napredovala ili promijenila zanimanje. Ove mjere i aktivnosti obuhvataju: pripremanje i stručnu pomoć pri osposobljavanju, potpora u izvorima finansiranja, izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad, radno osposobljavanje, dokvalifikacija, prekvalifikacija, održavanje i usavršavanje radnih sposobnosti do uposlenja i druge mjere i aktivnosti propisane Zakonom. U skladu sa članom 58. navedenog Zakona, između ostalog, u nadležnosti Fonda je i nadzor nad: ostvarivanjem prava na novčanu naknadu i stimulans; korištenjem sredstava Fonda; kao i nadzor nad pravilnim obračunom novčane naknade i vjerodostojnosti priloženih dokaza i dokumenata korisnika sredstava Fonda.

Pravilnikom o raspodijeli sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa održivosti zaposlenosti, razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, te programa profesionalne rehabilitacije, Pravilnikom o raspodijeli sredstava za dodjelu novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom i ugovorima zaključnim sa korisnicima propisano je da Fond zadržava pravo na namjenski utrošak i neposrednu kontrolu namjenskog utroška sredstava na terenu, u sjedištu ili van sjedišta korisnika sredstava o čemu će sačiniti zapisnik. Navedenim pravilnicima propisano je da je osobe koje vrše kontrolu na terenu ovlastio i pismeno opunomoćio direktor za obavljanje nadzora i kontrole na terenu, te da su dužne pismenu punomoć predočiti poslodavcu - korisniku sredstava prilikom obavljanja nadzora na terenu.

Fond nije sačinio Godišnji plan vršenja neposrednog nadzora za 2020. godinu, niti je prezentovan interni akt koji reguliše provođenje nadzora kod subjekata kojima su dodijeljena sredstva i koji su kriteriji kod odabira subjekata koji će biti predmet neposredne kontrole. Prezentovan je Plan nadzora za 2021. godinu, sa periodima kontrole i korisnicima (gdje su navedeni samo kantoni) planiranim za obavljanje neposrednog nadzora i Uputstvo za obavljanje nadzora kod korisnika sredstava Fonda. Uputstvom je propisano da se nadzor na terenu obavlja u skladu sa Godišnjim planom nadzora, a u dostavljenom Godišnjem planu nadzora za 2021. godinu nisu navedeni subjekti koji će biti predmet nadzora.

Prema prezentovanim podacima direktor je dao Punomoć za osam zaposlenika Fonda koji će vršiti neposredni nadzor korisnika sredstava. Tokom 2020. godine obavljene su kontrole samo 37 korisnika sredstava (drugi javni poziv za programe iz 2018. godine, prvi javni poziv iz 2019. godine i novčane stimulanse po drugom javnom pozivu iz 2018. godine) od kojih je 19 iz Hercegovačko-neretvanskog kantona i 18 iz Kantona Sarajevo. O obavljenom neposrednom nadzoru korisnika Fond je službenim dopisima obavijestio Federalno ministarstvo rada i socijalne politike. U njima je navedeno da se planira provesti neposredni nadzor korisnika iz Zeničko-dobojskog i Tuzlanskog kantona, koji tokom 2020. godine nije proveden.

Nakon obavljene kontrole sačinjeni su zapisnici za svakog pojedinačnog korisnika. Pregledom zapisnika uzetih u uzorak (21 uzorkovani korisnik) utvrdili smo sljedeće nepravilnosti:

- u periodu kontrole kod korisnika Mill company d.o.o. Stolac ni jedna osoba sa invaliditetom nije bila prisutna na radnom mjestu, a prema prezentovanim rješenjima svi zaposleni su odsutni zbog korištenja godišnjeg odmora. Kod korisnika Regius d.o.o. Čapljina od devet zaposlenih osoba sa invaliditetom u periodu kontrole pet osoba je koristilo godišnji odmor, dok je kod korisnika Cibona 1 d.o.o. Čitluk u periodu kontrole šest radnika koristilo godišnji odmor, a četiri slobodan dan. Osim

toga, kod korisnika: Pharmacy & bio d.o.o. Sarajevo, Ajnex d.o.o. Sarajevo, Baum paleta d.o.o. Sarajevo, Zagrljaj d.o.o. Sarajevo, Izvor Bosna d.o.o. Sarajevo, Miracolo d.o.o. Međugorje, A&E&M d.o.o. Sarajevo, Promotor media d.o.o. Čitluk, Pomelo d.o.o. Sarajevo utvrđeno je da su zaposlene osobe sa invaliditetom odsutne zbog bolovanja, koriste slobodan dan ili rad od kuće. Ugovorima zaključenim sa korisnicima (član 8.) propisano je da ukoliko se prilikom provođenja kontrole osobe sa invaliditetom čije je zapošljavanje podržano sredstvima Fonda ne zateknu na radnom mjestu, te ako poslodavac ne može dati valjano obrazloženje, smatra se da su prekršene odredbe ugovora. Rješenje o korištenju godišnjeg odmora i doznake za bolovanje smatraju se prihvatljivim i valjanim obrazloženjem odsustva. Međutim, iako je odsustvo u slučaju korištenja godišnjih odmora ili bolovanja ugovorno opravdan razlog odsustva, smatramo da je Fond trebao poduzeti aktivnosti s ciljem provođenja naknadnog nadzora i kontrole, odnosno zahtijevati od korisnika da osiguraju prisustvo na radnom mjestu osoba sa invaliditetom kako bi utvrdili da zaposlene osobe sa invaliditetom čije zapošljavanje je podržano sredstvima Fonda obavljaju poslove na kojima su zaposleni, da su osposobljeni za obavljanje tih poslova, da su radna mjesta i uslovi rada prilagođeni njihovim radnim sposobnostima, što se ne može potvrditi iz obavljenog neposrednog nadzora. Zapisnicima o izvršenom nadzoru samo je konstatovano da su odobrena sredstva namjenski utrošena, što je već utvrđeno u periodu izvještavanja korisnika o namjenskom utrošku odobrenih sredstava, kao i razlozi odsustva radnika u periodu nadzora. Članom 54. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom je propisani su stimulansi koji se utvrđuju ugovorom o zapošljavanju osoba sa invaliditetom zaključenim sa nosiocem osiguranja, koji obuhvataju i sredstva za prilagođavanje radnog mjesta, a članom 48. navedenog Zakona utvrđeno je da nosilac osiguranja-pravno lice koje zapošljava osobe sa invaliditetom ima pravo na stimulans predviđen ugovorom o zapošljavanju osoba sa invaliditetom zaključenim, između ostalih i sa Fondom. Pravilnikom za programe u okviru lot-a I utvrđeno je pravo učešća privrednih društava za dodjelu sredstava za nabavku specijalnih pomagala i opreme za radne potrebe osobe sa invaliditetom, adaptaciju poslovnog prostora i slično. Iz navedenog proizilazi da se zapošljavanje, osposobljavanje i prilagođavanje radnog mjesta, odnosno uslova rada potrebama osoba sa invaliditetom finansiraju sredstvima Fonda, te su obavezni prilikom vršenja neposrednog nadzora osigurati uslove kako bi mogli potvrditi i naprijed navedeno.

- Kod korisnika sredstava Cibona 1 d.o.o. Čitluk, Benat line d.o.o. Stolac, Miracolo d.o.o. Međugorje, utvrđeno je da su za nabavku stalnih sredstava u aplikacijskom zahtjevu dostavljeni predračuni od pravnih lica, a realizacija izvršena na osnovu kupoprodajnog ugovora zaključenog sa fizičkim licem, a kod korisnika Zagrljaj d.o.o. Sarajevo i Tonirani d.o.o. Sarajevo uz aplikacijski zahtjev dostavljeni su predračuni - ponude od jednog dobavljača, a pravdanje izvršeno sa računima za nabavku sredstava od drugog dobavljača, što komisija u zapisnicima nije konstatovala.

Nisu sačinjeni Godišnji plan neposrednog nadzora za 2020. godinu i interni akt kojim se regulisao način obavljanja nadzora kod subjekata kojima su dodijeljena sredstva, kao ni kriteriji odabira korisnika koji će biti predmet nadzora. Neposrednim nadzorom koji je obavljao Fond ne možemo potvrditi da osobe sa invaliditetom, čije zapošljavanje je finansirano sredstvima Fonda, obavljaju poslove za koje su osposobljavane, ni da su radna mjesta i uslovi rada prilagođeni njihovim radnim sposobnostima. Osim toga, Fond nije poduzeo aktivnosti koje bi osigurale prisustvo osoba sa invaliditetom na radnim mjestima u vrijeme obavljanja nadzora (iako je odsustvo u slučaju korištenja godišnjih odmora ili bolovanja ugovorno opravdan razlog), niti je proveo naknadnu kontrolu koja bi potvrdila navedeno. To nije u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

Preporuka:

- **sačiniti Godišnji plan nadzora sa pregledom subjekata koji će biti predmet nadzora i vršiti nadzor u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, pravilnicima za raspodjelu sredstava i Uputstvom za obavljanje nadzora.**

5.2 Nadzor nad korištenjem sredstava, zakonitošću rada i općih akata, ustanova, privrednih društava i radnog centra

U skladu sa članovima 65. i 66. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom nadzor nad korištenjem sredstava Fonda vrši Federalno ministarstvo finansija, dok nadzor nad zakonitošću stručnog rada i općih akata, ustanova, privrednih društava zaštitnih radionica i radnih centara vrše federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva mjerodavna za poslove rada i socijalne politike i Federalno ministarstvo finansija, svako u okviru svoje nadležnosti. Način provođenja nadzora propisuju ministri nadležni za rad i socijalnu politiku.

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike imenuje komisiju za utvrđivanje uslova za početak rada privrednog društva za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i donosi propise o radnim mjestima i poslovima na kojima pri zapošljavanju, uz zadovoljavanje ostalih uslova, prednost imaju osobe sa 100% invaliditetom. Shodno navedenom, federalni ministar rada i socijalne politike donio je: Pravilnik o sadržaju i načinu provođenja nadzora nad zakonitošću rada, opštih akata i stručnog rada ustanova, privrednih društava, zaštitnih radionica i radnog centra; Pravilnik o radnim mjestima i poslovima na kojima se pri zapošljavanju u javnom sektoru daje prednost osobama sa 100% invaliditetom i Pravilnik o bližim uslovima u pogledu prostora, opreme i stručne spremljenika u radnim centrima kojima je propisan način vršenja nadzora, radna mjesta na kojima se prednost u zapošljavanju daje osobama sa 100% invaliditetom i uslovi za rad koje moraju ispunjavati radni centri. Osim izvještaja Komisije za utvrđivanje uslova za početak rada privrednog društva za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, nije nam prezentovana dokumentacija o obavljenom nadzoru u oblasti stručnog rada ustanova i privrednih društava koje vrše radno osposobljavanje i profesionalnu rehabilitaciju.

Pravilnikom o sadržaju i načinu provođenja nadzora nad zakonitošću rada, opštih akata i stručnog rada ustanova, privrednih društava i zaštitnih radionica i radnog centra (član 15.) propisano je da nadzor nad uplatom posebnog doprinosa propisanog članom 18. stav (2) i članom 19. stav (2) Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom i nadzor nad korištenjem sredstava Fonda kao i primjenom odredbi koje se odnose na finansijsko poslovanje, poreske, carinske i druge olakšice vrši Federalno ministarstvo finansija. Iz navedenog proizilazi da je naplata posebne naknade koja je osnovni prihod Fonda u nadležnosti Federalnog ministarstva finansija. Fond se tokom 2020. godine službenim dopisima obraćao Federalnom ministarstvu finansija za preuzimanje zakonskih mjera s ciljem naplate posebnog poreza, na koji je Federalno ministarstvo finansija dostavilo odgovor u kojem je navedeno da naplata ovih naknada nije u njihovoj nadležnosti.

Prema prezentovanim podacima, tokom 2020. godine Federalno ministarstvo rada i socijalne politike nije vršilo nadzor nad stručnim radom i zakonitošću općih akata ustanova, privrednih društava, zaštitnih radionica i radnog centra, niti je Federalno ministarstvo finansija vršilo nadzor nad korištenjem sredstava Fonda na način propisan odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom i donesenim podzakonskim aktima.

Preporuka:

- ***poduzeti aktivnosti prema Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike i Federalnom ministarstvu finansija kako bi u okviru svojih nadležnosti izvršili nadzor u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Upravni odbor usvojio je Finansijski plan za 2020. godinu, kao i procijene plana za 2021. i 2022. godinu 19. 12. 2019. godine. Finansijskim planom planirana su ukupna raspoloživa sredstva od 28.579.363 KM, koja čine prihodi i primici (26.085.118 KM) i prenesena sredstva iz prethodne godine (2.494.245 KM) i rashodi i izdaci u iznosu od 28.579.363 KM.

Izmjene i dopune Finansijskog plana za 2020. godinu usvojene su 29. 10. 2020. godine kojim su ukupna raspoloživa sredstva planirana u iznosu od 26.356.159 KM i manja su za 7,78% u odnosu na Finansijski plan. Strukturu najznačajnijih prihoda čine: prihodi za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom (20.350.000 KM), prihodi od tekućih transfera od Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje (4.181.584 KM) i prenesena sredstva iz prethodne godine (1.622.585 KM). Najznačajniji planirani rashodi su: tekući transferi (23.834.650 KM), rashodi plaća i naknada zaposlenih (1.342.246 KM) i izdaci za materijal i usluge (981.763 KM). Uz Finansijski plan za 2020. godinu i Izmjene i dopune Finansijskog plana sačinjeno je i detaljno obrazloženje planiranih iznosa prihoda i primitaka, kao i rashoda i izdataka.

Godišnji plan rada Fonda za 2020. godinu usvojio je Upravni odbor Odlukom od 19. 12. 2019. godine. U dijelu poslova Fonda koji se odnose na podršku korisnicima, aktivnosti i mjere provođenja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom za raspodjelu sredstava transfera predviđen je neposredan nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava privrednim društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i radionica, te obaveza sačinjavanja zapisnika. **Međutim, obavljenom revizijom utvrđeno je da neposredni nadzor nije uspostavljen na odgovarajući način, jer je tokom 2020. godine obavljen samo kod 37 korisnika, a za korisnike uzete u uzorak ne možemo potvrditi da je izvršen na način predviđen Godišnjim planom rada** (detaljnije u tački 5.1 Izvještaja). Također, sačinjen je Strateški plan razvoja Fonda za period 2021-2023. godine, koji je Upravni odbor usvojio Odlukom o usvajanju od 7. 12. 2020. godine.

Izvještaj o Izvršenju finansijskog plana i Izvještaj o radu fonda Upravni odbor je usvojio 25. 3. 2021. godine, nakon čega su dostavljeni (30. 3. 2021. godine) Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike i Parlamentu Federacije BiH na dalje postupanje.

Izvještaj o radu Fonda za 2020. godinu, kao i Izvještaj Upravnog odbora o Poslovanju Fonda, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Izvještaj o izvršenju finansijskog plana Fonda razmatrani su na dnevnom redu sjednice Predstavničkog doma Parlamenta FBiH održane 5. 7. 2021. godine, na kojoj nisu usvojeni, jer nisu dobili potrebnu većinu glasova zastupnika. O navedenom je Vlada FBiH dostavila službeno Obavijest 14. 7. 2021. godine Fondu i Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Fond je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavio nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje finansijske izvještaje, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu, ukupno ostvareni prihodi i primici, iskazani su u iznosu od 26.606.415 KM, što je više za 4.141.791 KM u odnosu na planirane prihode i primitke. Strukturu prihoda i primitaka čine neporezni prihodi u iznosu od 22.205.892 KM i primljeni transferi i donacije od 4.400.523 KM.

7.1.1.1 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 22.205.892 KM i u odnosu na planirane više su ostvareni za 8,05%. U okviru neporeznih prihoda najznačajniji su: naknade i takse po federalnim zakonima i drugim popisima (21.957.149 KM) i prihodi od neplaniranih uplata (246.757 KM).

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima su prihodi za poticanje rehabilitacije i zapošljavanja uplaćeni po članu 18. i 19. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom od pravnih i fizičkih lica.

Prihodi od neplaniranih uplata se odnose na: prihode od povrata sredstava dodijeljenih javnim pozivima (177.956 KM), prihode od prinudnih naplata (65.190 KM) i ostale prihode (3.611 KM).

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom (član 59.) propisano je da prihode Fonda čine: sredstva iz budžeta FBiH, sredstva posebnog doprinosa iz čl. 18. i 19. navedenog Zakona, sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 10% sredstva planiranih finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini, sredstva kantonalnih službi za zapošljavanje u iznosu od 5% sredstva planiranih finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini, neutrošena sredstva za posebne namjene iz člana 55. stav 5. navedenog Zakona (koja ostvare privredna društva po osnovu pomoći i donacija), drugi prihodi ostvareni na osnovu zakona i drugih propisa i donacije domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica.

Također, članom 58. navedenog Zakona su propisani poslovi koje obavlja Fond, odnosno poslovi profesionalne rehabilitacije, osposobljavanja i zapošljavanja osoba sa invaliditetom iz kojih se može zaključiti da svi prihodi koje Fond ostvari predstavljaju namjenske prihode.

Navedeni prihodi Fonda (sredstva za poticanje rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom koja plaćaju subjekti u državnim organima i koja plaćaju privredni i drugi subjekti) smatraju se „Naknadama po posebnim propisima“ za čiju naplatu nije nadležna Porezna uprava FBiH. Način vođenja evidencija (evidencije o poslodavcu, uposlenim radnicima-osobama sa invaliditetom i evidencije o plaćama) propisan je Zakonom i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencija zaposlenih osoba sa invaliditetom⁸.

Na osnovu vlastitih podataka i podataka dobivenih iz Porezne uprave FBiH, sačinjena je baza podataka obveznika uplate koja se kontinuirano ažurira i dopunjava. Obveznicima uplate naknada po posebnim propisima koji ne izvrše svoju obavezu, Fond šalje opomene za plaćanje. Iako Fond samostalno poduzima aktivnosti na povećanju naplate ovih sredstava, te su prihodi po osnovu ovih posebnih naknada u porastu, još uvijek znatan broj obveznika ne izvršava svoju obavezu uplate.

Također, Fond je razvio web aplikaciju za evidenciju podataka o poslodavcima, plaćama i iznosu posebnog doprinosa, te zaposlenim osobama sa invaliditetom, koja je dostupna na web stranici Fonda, kao i Uputstvo za popunjavanje aplikacije i Obrasce za vođenje evidencije⁹.

Porezna uprava FBiH je na zahtjev Fonda više puta dostavljala podatke o registrovanim pravnim subjektima sa sjedištem u FBiH (naziv subjekta, ID broj, adresa, ukupan broj zaposlenih), a baza podataka je preuzeta 20. 4. 2021. godine (posljednje ažuriranje). Također, Fond je dostavljao molbe za preuzimanje zakonskih mjera Federalnom ministarstvu finansija i Poreznoj upravi FBiH u kojima je navedeno da Fond aktivno učestvuje u prikupljanju navedenih prihoda, međutim uvidom u bazu podataka kojim raspolaže utvrđeno je da postoji veliki broj subjekata koji nisu evidentirani u aplikaciji. Porezna uprava FBiH i Federalno ministarstvo finansija dostavili su odgovore u kojima navode da naplata ovih naknada nije u njihovoj nadležnosti.

Prema prezentovanim podacima pomoću aplikativnog softvera sačinjena je lista poslovnih subjekata koji nisu registrovani u aplikaciji, niti su imali uplate po osnovu posebnog poreza, a ukupan broj subjekata po tim parametrima je 946. Zaključno sa 28. 12. 2020. godine poslana su obavijesti za 800 subjekata, od kojih su 94 subjekta tražila dodatna pojašnjenja Zakona, a 28 subjekata je započelo primjenu Zakona, odnosno registrovali se u aplikaciju i izvršili popunjavanje evidencijskih obrazaca.

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom (član 67.) propisana je novčana kazna od 1.000 KM do 15.000 KM za poslodavca koji ne uplati poseban doprinos, **ali ovim, ni drugim propisom (osim Pravilnikom o sadržaju i načinu provođenja nadzora nad zakonitošću rada, opštih akata i stručnog rada ustanova, privrednih društava i zaštitnih radionica**

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 21/11

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 52/15, 64/15

i radnog centra koji je donijelo Federalno ministarstvo rada i socijalne politike) nije utvrđeno u čijoj su nadležnosti naplata i aktivnosti u vezi naplate ove naknade.

7.1.1.2 Primljeni transferi

Primljeni transferi iskazani su u iznosu od 4.400.523 KM, što je u odnosu na plan više za 5,24%. Strukturu primljenih transfera čine: primljeni tekući transferi od Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 10% sredstva od aktivne politike zapošljavanja u tekućoj godini (3.825.233 KM) i primljeni tekući transferi od kantonalnih službi za zapošljavanje u iznosu od 5% aktivne politike zapošljavanja u tekućoj godini (575.290 KM).

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom propisano je da prihode Fonda, između ostalih čine sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 10% sredstva planiranih finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini, sredstva kantonalnih službi za zapošljavanje u iznosu od 5% sredstava planiranih finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 21.737.261 KM, što u odnosu na finansijski plan predstavlja ostvarenje od 82,49 %.

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi (19.883.844), plaće, naknade i doprinosi (1.250.125), izdaci za materijal i usluge (551.036 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (52.256 KM).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće, naknade plaća i doprinosi na 31. 12. 2020. godine iskazani su u iznosu od 1.250.125 KM i u odnosu na plan manje su za 222.931 KM. Strukturu bruto plaća i naknada čine: bruto plaće i naknade plaća (990.434 KM), naknade troškova zaposlenih (151.081 KM) i doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (108.610 KM). Bruto plaće i naknade plaća čine: neto plaće (610.311 KM) i porez i doprinosi na plaće (380.123 KM).

Za obračun i priznavanje rashoda plaće primjenjuje se Zakon o radu u FBiH i akti koje je donio direktor Fonda: Pravilnik o radu i Pravilnik o plaćama i drugim primanjima zaposlenika Fonda.

Pravilnikom o plaćama i drugim primanjima koji je bio u primjeni do marta 2020. godine definisano je da se plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće iz člana 76. Zakona o radu. Osnovna plaća utvrđuje se kao umnožak koeficijenta složenosti poslova i najniže cijene rada, koja je iznosila 440 KM. Koeficijent je utvrđen u rasponu od 2,3 do 7 u zavisnosti od složenosti poslova radnog mjesta, stepena stručne spreme i odgovornosti. Direktor Fonda je 20. 3. 2020. godine donio novi Pravilnik o radu u kojim je propisan i način obračuna plaća i naknada plaća, a u primjeni je od marta 2020. godine. Pravilnikom o radu utvrđena je osnovica za obračun plaće u visini od 60% prosječne isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Dio plaće na radni učinak iznosi 5% osnovne plaće i zavisi od postignutih rezultata rada. Direktor odlukom na mjesečnom nivou utvrđuje visinu dijela plaće po osnovu radnog učinka za prethodni mjesec na osnovu sedmičnih izvještaja o radu. Radni učinak se određuje prema kvalitetu i obimu obavljenih poslova, roku izvršenog posla i odnosu zaposlenog prema radnim obavezama. Pravilnikom o radu propisano je u kojim slučajevima i kada se smatra da je radnik ostvario značajno veći radni učinak od uobičajenog.

Na osnovu izvještaja o radu za mjesec juni i decembar 2020. godine (izvještaji radnika uzetih u uzorak) ne možemo potvrditi da su u potpunosti primjenjivane odredbe Pravilnika o radu. Nije nam prezentovana dokumentacija na osnovu koje možemo potvrditi parametre kojima se utvrđuje radni učinak. Kvalitet obavljenih poslova nije mjerljiv, a nisu utvrđeni ni potkriteriji kojim bi se precizno

mogao izmjeriti kvalitet radnog učinka. Osim toga, rokovi izvršenja nisu zadati, a ni odnos prema radnim obavezama zaposlenih iz ovakvih izvještaja nije moguće utvrditi. Svim zaposlenicima tokom cijele godine isplaćen je radni učinak u iznosu od 5% osnovne plaće, izuzev u mjesecu korištenja godišnjeg odmora ili bolovanja kada se procent radnog učinka smanjuje srazmjerno broju dana odsustvovanja. Prema prezentovanim podacima obračun i isplata naknada za radni učinak izvršena je u ukupnom bruto iznosu od 34.679 KM (neto 23.928 KM).

Također, zaposlenima se može obračunati i isplatiti stimulativni dodatak na plaću u visini do 20% od osnovne plaće radnika, o čemu se donosi posebna odluka. Stimulativni dio plaće isplaćen je za tri radnika u februaru, deset radnika u junu, pet radnika u septembru, četiri u novembru i dva radnika u decembru 2020. godine. Ukupna isplaćena neto naknada po osnovu stimulacija tokom 2020. godine zaposlenicima Fonda je 3.822 KM.

Pravilnikom o radu propisano je da za kvalitetno i učinkovito obavljanje zadatah poslova prije planiranih rokova izvršenja, vanredno povećanog obima posla i doprinosa unapređenju funkcionisanja Fonda direktor i radnici mogu ostvariti pravo na bonus o čemu posebnu odluku donosi Upravni odbor. Maksimalan iznos bonusa koji se može isplatiti u toku fiskalne godine je 70% pojedinačne prosječne neto plaće svih radnika i direktora za prethodne mjesece. Upravni odbor 30. 12. 2020. godine donio je Odluku kojom je utvrđeno pravo i iznos naknade na ime bonusa u visini 40% prosječne neto plaće svih zaposlenika i direktora za prethodna tri mjeseca prije isplate bonusa za budžetsku godinu. Prema prezentovanim podacima izvršen je obračun i isplata naknade na ime bonusa svim zaposlenicima Fonda u ukupnom neto iznosu od 20.201 KM, odnosno 878 KM neto naknade po radniku koja je isplaćena uz plaću za mjesec decembar. Navedena naknada u ukupno isplaćenom iznosu tretira se kao oporeziva korist zaposlenicima na koju su obračunati i uplaćeni puni porez i doprinosi, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Napominjemo da su neto primanja direktora za mjesec decembar uključujući i prethodno navedene naknade (radni učinak, bonus, smještaj i prevoz iznad propisanog iznosa) isplaćena u iznosu od 6.807 KM.

Najveća neto plaća isplaćena u Fondu u 2020. godini je plaća direktora i iznosila je 4.595 KM, najniža je 1.289 KM, a prosječno isplaćena neto plaća iznosila je 2.031 KM.

U okviru troškova plaća iskazane su naknade zaposlenicima Fonda angažovanim u komisijama u neto iznosu od 3.000 KM, na koje su plaćeni puni porez i doprinosi u skladu sa zakonskim propisima.

Shodno navedenom, kod obračuna radnog učinka, naknada na ime bonusa i stimulativnog dijela plaće radnika nisu primjenjivane odredbe propisane Pravilnikom o radu, jer nisu propisani mjerljivi kriteriji, niti je zaposlenicima normiran učinak na osnovu kojeg se može utvrditi da je zaposlenik ostvario pravo na naknadu. S obzirom na to da se naknade isplaćuju u kontinuitetu svim zaposlenicima, te da se isplate vrše iz javnih sredstava, smatramo da nije primjereno ni opravdano isplaćivati ih u navedenim iznosima.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 151.081 KM, a u odnosu na plan manje su za 30.738 KM (16,9%). Strukturu naknada troškova zaposlenih čine: naknade za topli obrok (51.696 KM), naknade za regres (33.836 KM), naknade za slučaj teže bolesti (25.368 KM), naknade za prevoz i troškove smještaja (21.664 KM), pomoć u slučaju smrti (12.377 KM) i naknade za državne i vjerske praznike (6.140 KM).

Obračun i isplata naknada toplog obroka (51.696 KM) utvrđena je u visini od 12 KM po danu prisustva na poslu u skladu sa Pravilnikom o radu. Neoporeziva naknada za topli obrok je u visini 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a razlika do iznosa utvrđenog Pravilnikom tretira se kao korist na koju se plaćaju porez i doprinosi u skladu sa zakonskim propisima.

Regres za korištenje godišnjeg odmora (33.836 KM) isplaćen je u skladu s Pravilnikom o radu i Odlukom o isplati regresa radnicima Fonda u iznosu od 1.471 KM po jednom zaposleniku. Pravilnikom o radu i Odlukom o isplati regresa koju je donio direktor Fonda 31. 7. 2020. godine utvrđeno je da se regres obračunava u visini prosječne neto plaće isplaćene u FBiH za posljednja tri mjeseca ili u visini od 70% neto plaće svih radnika u posljednja tri mjeseca, ako je to za radnika povoljnije. Neoporeziva

naknada za isplatu regresa utvrđena je u visini 50% prosječno isplaćene neto plaće u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku i u periodu isplate iznosila je oko 470 KM. Iznos isplaćenog regresa iznad zakonski propisanog neoporezivog iznosa (1.001 KM) je oporezivi prihod po osnovu nesamostalne djelatnosti na koji je obračunat i uplaćen porez na dohodak i pripadajući doprinosi.

S obzirom na to da se Fond u potpunosti finansira iz javnih sredstava, nije primjereno ni opravdano vršiti isplate toplog obroka, a i regresa u neto iznosu koji je dva puta veći od zakonski utvrđenog neoporezivog iznosa i na tako utvrđene iznose obračunavati i plaćati pripadajući porez i doprinose.

Naknada za prevoz na posao i s posla (16.264 KM) zaposlenicima je odobrena u visini mjesečne karte u javnom saobraćaju, pod uslovom da je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra. U skladu sa Pravilnikom o radu direktor je na mjesečnom nivou donosio odluke o visini i načinu ostvarivanja prava na naknadu za prevoz na posao i sa posla na osnovu kojih su vršene isplate.

Za zaposlenike koji ne putuju dnevno od mjesta rada do mjesta prebivališta i čije je mjesto rada od mjesta prebivališta udaljeno „100 i više kilometara“, a u slučaju korištenja vlastitog automobila naknada za prevoz odobrava se najviše do iznosa cijene 1,5 mjesečne karte u javnom saobraćaju u skladu sa Pravilnikom o radu.

Naknada za prevoz na posao i sa posla direktoru Fonda koji ne putuje dnevno od mjesta rada do mjesta prebivališta (udaljenost 100 i više kilometara) i kojem pripada pravo na korištenje službenog vozila u privatne svrhe za dolazak na posao i odlazak sa posla, odobrava se u visini cijene mjesečne karte u javnom saobraćaju u skladu sa Pravilnikom o radu. Kod korištenja službenog vozila u poslovne i privatne svrhe naknada se utvrđuje prema stvarnom korištenju vozila na osnovu podataka iskazanih u evidenciji o pređenoj kilometraži, na način da se od ukupno pređenih kilometara oduzmu kilometri pređeni na službenom putu, a preostali kilometri množe sa 15% cijene litra benzina po pređenom kilometru.

Obavljenom revizijom utvrdili smo da se obračun ovih naknada direktoru vrši na način da se neoporezivi iznos utvrđuje u visini cijene karte u jednom smjeru na relaciji mjesto stanovanja - mjesto rada za četiri dolaska na posao i odlaska s posla ($25 \text{ KM} \times 8 = 200 \text{ KM}$), a ukupan iznos naknade utvrđuje se kao proizvod broja pređenih kilometara (iz kojih su isključeni pređeni kilometri na službenom putovanju) i 15% cijene litra goriva, te od tako utvrđenog iznosa odbija se neoporezivi iznos. Utvrđena razlika se tretira kao korist, na koju je izvršen obračun i isplata pripadajućih poreza i doprinosa. Obračun naknada za troškove prevoza na posao i sa posla za tri zaposlenika koji koriste vlastiti automobil vrši se u visini cijene karte u jednom smjeru na relaciji mjesto stanovanja-mjesto rada za četiri dolaska na posao i odlaska sa posla uvećan za 50% od utvrđenog iznosa.

Nismo se uvjerali da je obračun i isplata naknade za prevoz na posao i s posla vršena u skladu sa Pravilnikom o radu, jer je njime propisano da se naknade isplaćuju u visini jedne, odnosno 1,5 mjesečne karte javnog prevoznika, a kod obračuna se primjenjuje dnevna jednosmjerna karta javnog prevoznika i množi sa brojem dolazaka na posao i odlazaka sa posla (za dane vikenda). Također, smatramo da pravo na naknadu troškova prevoza zaposlenicima pripada samo pod uslovom da svakodnevno putuju na relaciji mjesto prebivališta - mjesto rada i obrnuto, iako je Pravilnikom utvrđeno pravo na naknadu radnicima koji ne putuju dnevno od mjesta prebivališta do mjesta rada.

Naknada na ime smještaja (5.400 KM) u mjestu rada isplaćivana je direktoru Fonda u mjesečnom iznosu od 450 KM, na osnovu Odluka Upravnog odbora od 15. 5. 2019. godine (u primjeni do aprila 2020. godine) i Odluke od 22. 4. 2020. godine. Isplata je tretirana kao oporezivi prihod primatelja naknade po osnovu nesamostalne djelatnosti, na koji je izvršen obračun i isplata pripadajućih poreza i doprinosa. **Provedenom revizijom utvrdili smo da osnov za isplatu navedene naknade nije precizno utvrđen odredbama Pravilnika o radu, iako je članom 25. propisano da za obavljeni rad radnicima i direktoru Fonda pripada plaća i ostala primanja u skladu sa Pravilnikom, Ugovorom o radu, kolektivnim ugovorom i odlukama direktora i Upravnog odbora.**

Preporuke:

- *preispitati opravdanost obračunatog i isplaćenog dijela plate po osnovu radnog učinka, bonusa i stimulacija na plate direktoru i zaposlenima Fonda u cilju racionalnog upravljanja javnim sredstvima;*
- *Pravilnikom o radu propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje prava na naknade po osnovu rada i jasno definisati ostala primanja zaposlenih, te obračun i isplatu vršiti u skladu sa važećim propisima;*
- *preispitati obračun i isplatu regresa za korištenje godišnjeg odmora za iznos iznad zakonom dozvoljenog neoporezivog iznosa, s obzirom da se isplata vrši iz javnih sredstava.*

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 551.036 KM. Strukturu navedenih izdataka čine: ugovorene usluge (345.365 KM), unajmljivanje imovine (88.428 KM), izdaci za komunikacije i komunalne usluge (52.820 KM), izdaci za tekuće održavanje (21.528 KM), osiguranja i bankarskih usluga (15.048 KM), nabavka materijala (13.721 KM), izdaci za energiju (6.809 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (5.307 KM) i putni troškovi (2.010 KM).

Ugovorene usluge iskazane su u iznosu od 345.365 KM, a najznačajnije se odnose na: neto naknade članovima Upravnog odbora (96.000 KM), članovima Nadzornog odbora (69.600 KM) i članovima imenovanih komisija spoljnim saradnicima (7.800 KM) i porez i doprinosi na naknade Upravnom i Nadzornom odboru i komisijama (47.613 KM).

Upravni odbor Fonda čini sedam članova od kojih su tri predstavnika organizacija osoba sa invaliditetom. Odlukama iz 2015. i 2019. godine utvrđeno je pravo na mjesečnu naknadu predsjedniku u iznosu od 1.400 KM i članovima Upravnog odbora u iznosu od 1.100 KM. Obračun i isplata naknada Upravnom odboru vršena je na mjesečnom nivou i u utvrđenim iznosima.

Nadzorni odbor ima pet članova, a naknade su im odobrene Odlukom Upravnog odbora od 8. 9. 2016. godine u iznosu od 1.400 KM predsjedniku i članovima u iznosu od 1.100 KM.

Na isplate navedenih naknada izvršen je obračun pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa zakonskim propisima.

Izdaci za rad u komisijama iskazani su u neto iznosu od 7.800 KM, a najznačajnije se odnose na isplate: Komisiji za utvrđivanje uslova za početak rada privrednog društva za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i provođenje nadzora nad stručnim radom ustanova, privrednih društava, zaštitnih radionica i radnih centara (7.200 KM) i Komisije za izbor i imenovanje direktora (600 KM).

Komisija za utvrđivanje uslova za početak rada privrednog društva za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i provođenje nadzora nad stručnim radom ustanova, privrednih društava, zaštitnih radionica i radnih centara imenovana je Rješenjem ministra rada i socijalne politike u 2019. godini¹⁰. Komisija broji tri člana, od kojih je predsjednik predstavnik TMP d.o.o. društvo za zapošljavanje slijepih i slabovidnih lica, a dva člana su iz Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Visina naknade utvrđena je Odlukom Upravnog odbora Fonda u mjesečnom iznosu od 200 KM predsjedniku i članovima Komisije.

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu od 88.428 KM i odnose se na zakup poslovnog prostora (84.889 KM) i unajmljivanje kopir aparata (3.539 KM). Ugovor je zaključen sa T-Panorama d.o.o. Sarajevo od 1. 12. 2016. godine za zakup 360 m² kancelarijskog prostora u poslovnom objektu na adresi Vilsonovo šetalište 10, Sarajevo po cijeni od 15 KM/m² bez PDV-a i važi do opoziva jedne od ugovornih strana. Aneksom ovog ugovora od 28. 1. 2020. godine, zbog potrebe dodatnog prostora za arhiviranje građe, ugovorena je površina zakupljenog prostora od 407 m², dok se cijena zakupa po m² nije mijenjala.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 94/19

Izdaci za komunikacije i komunalne usluge iskazane su u iznosu od 52.820 KM i u najvećoj mjeri odnose se na poštanske usluge (30.366 KM), usluge provajdera (7.020 KM) i usluge održavanja čistoće poslovnog prostora (5.054 KM).

7.1.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 19.883.844 KM, što predstavlja 91,47% ukupno ostvarenih rashoda Fonda. U okviru svoje nadležnosti kao sastavni dio Godišnjeg plana rada za 2020. godinu Fond je donio Godišnji plan raspisivanja javnih poziva za sredstva koja će se dodjeljivati putem javnih poziva. Godišnjim planom raspisivanja javnih poziva utvrđeni su prioriteti za dodjelu sredstava odobrenih finansijskim planom, te planirano vrijeme raspisivanja javnih poziva. Javni pozivi su se raspisivali dva puta godišnje, odnosno prvi javni poziv u aprilu 2020. godine i drugi javni poziv, kojeg čine dva javna poziva koja su objavljena u septembru 2020. godine. Dodjela sredstva korisnicima po osnovu objavljenih javnih poziva regulisana je Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

Realizacija ovih transfera na 31. 12. 2020. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

u KM

Redni broj	OPIS	Plan/Izmjene i dopune	Odobreno	Uslovne obaveze/ Razgraničenja	Isplaćeno korisnicima
1	2	3	4	5	(4-5)
1.	Transfer za uplatu doprinosa i poreza za osobe sa invaliditetom	10.500.000	8.775.623	-	8.775.623
2.	Transfer za uplatu dijela neto plaće za osobe sa invaliditetom	3.500.000	2.670.543	-	2.670.543
3.	Ukupno transferi plaća, poreza i doprinosa (1-2)	14.000.000	11.446.166	-	11.446.166
4.	Javni poziv za dodjelu sredstava za finansiranje i sufinansiranje programa održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom (lot I, lot IV i lot V)	3.950.000	3.734.464	-	3.711.628
5.	Javni poziv za dodjelu sredstava za finansiranje i sufinansiranje programa profesionalne rehabilitacije (lot III.2. i lot III.3.)	260.000	104.270	-	100.850
6.	Javni poziv za dodjelu novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom	3.000.000	2.987.100	851.100	2.136.000
7.	Ukupno po javnim pozivima iz 2020. godine (4-6)	7.210.000	6.825.834	851.100	5.948.478
8.	Uvećanje novčanog stimulansa drugi javni poziv iz 2018. godine	1.551.200	1.300.250	-	1.300.250
9.	Uvećanje novčanog stimulansa prvi javni poziv iz 2019. godine	1.283.450	1.188.950	-	1.188.950
10.	Uvećanje novčanog stimulansa drugi javni poziv iz 2019. godine	-	1.605.800	1.605.800	-
11.	Ukupno po osnovu javnih poziva iz prethodnih godina (8-10)	2.834.650	2.489.200	1.605.800	2.489.200
12.	Ukupno evidentirano/isplaćeno u 2020. godini (1-11)	23.994.650	20.761.200	2.456.900	19.883.844

Pravilnikom o ostvarivanju prava na isplatu **novčanih naknada i subvencija** (2019. godina), utvrđeni su uslovi i procedure za ostvarivanje prava na isplatu novčane naknade po osnovu uplaćenih poreza na dohodak i doprinosa, te pravo na subvenciju neto plaće, koji su propisani odredbama članova 51., 53. i 56. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom. Po ovom osnovu iskazan je trošak od 11.446.166 KM, a odnosi se na refundaciju poreza na dohodak i doprinosa na i iz plata (8.775.623 KM) i subvenciju djela neto plata osobama sa invaliditetom (2.670.543 KM). Za ove namjene Izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2020. godinu planirano je 14.000.000 KM.

Privredna društva za zapošljavanje osoba s invaliditetom imaju pravo na novčanu naknadu po osnovu isplaćenih poreza i doprinosa za zaposlene osobe sa invaliditetom, dok privredna društva za zapošljavanje osoba s invaliditetom, koja ostvare status zaštitne radionice, imaju pravo na novčanu naknadu za sve zaposlenike i pravo na subvenciju isplaćenih neto plata zaposlenih osoba s

invaliditetom, u visini 30% prosječne neto plate ostvarene u FBiH, a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku. Pravo na naknadu plaćenog poreza i doprinosa imaju i samostalni poduzetnici/poljoprivrednici koji su roditelji, djeca ili bračni drugovi osobi sa invaliditetom koju zapošljavaju. Navedeno pravo se ostvaruje u kontinuitetu, na osnovu podnesenog zahtjeva i dostavljene dokumentacije o plaćenim obavezama (zahtjevi se podnose mjesečno ili tromjesečno) o čemu direktor odlučuje rješenjem.

U svrhu subvencioniranja poreza, doprinosa i neto plaće dio sredstava u iznosu od 3.825.233 KM osiguran je iz sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje. Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom (član 59.) propisano je da prihode Fonda između ostalih čine sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 10% sredstava planiranih njihovim finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini. Ugovor sa Federalnim zavodom za zapošljavanje zaključen je 4. 8. 2020. godine, kojim su utvrđena prava i obaveze ugovornih strana, a između ostalog i način uplate sredstava, te obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava u roku od 30 dana od dana uplate (uplata u dvije tranše, prva 60%, a druga 40% ukupno planiranog iznosa za aktivnu politiku zapošljavanja). Pravilnikom o ostvarivanju prava na isplatu novčanih naknada i subvencija propisano je koja pravna i fizička lica imaju pravo na refundaciju poreza, doprinosa i neto plaće, kao i dokumentacija koju su korisnici dužni priložiti kako bi ostvarili pravo na naknadu. Na osnovu prezentovane dokumentacije utvrdili smo da Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava Federalnom zavodu za zapošljavanje nije dostavljen u roku utvrđenom članom 5. Ugovora. **Prva tranša u iznosu od 2.322.413 KM uplaćena je 12. 8. 2020. godine, a Izvještaj o namjenskom utrošku sačinjen je i dostavljen Federalnom zavodu za zapošljavanje 26. 10. 2020. godine, odnosno sa 44 dana kašnjenja, što nije u skladu sa odredbama zaključenog Ugovora.**

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom Fond finansira i sufinansira programe razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, vrši isplate novčanih naknada i stimulanasa, finansira i sufinansira programe za održavanje zaposlenosti osoba sa invaliditetom. U svrhu provođenja navedenog i u skladu sa Godišnjim planom raspisivanja javnih poziva predviđeno je provođenje javnog poziva za dodjelu sredstava za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata, kao i novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom, te planirano vrijeme raspisivanja javnih poziva dva puta godišnje (prvi javni poziv u aprilu, te drugi javni poziv kojeg čine dva javna poziva koji se objavljuju u septembru 2020. godine). Javni pozivi za dodjelu sredstava provedeni su u planiranim rokovima u skladu sa Godišnjim planom raspisivanja javnih poziva.

Tokom 2020. godine na osnovu odluka Upravnog odbora objavljena su dva javna poziva: prvi Javni poziv za dodjelu sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom i drugi Javni poziv kojeg čine dva javna poziva i to: Javni poziv za finansiranje i sufinansiranje programa profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom i Javni poziv za dodjelu novčanog stimulanasa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

➤ **Prvi Javni poziv za dodjelu sredstava za finansiranje i sufinansiranje programa održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom u 2020. godini** objavljen je 24. 4. 2020. godine u skladu s Odlukom Upravnog odbora o objavljivanju Javnog poziva od 22. 4. 2020. godine. Javnim pozivom utvrđena je dodjela sredstava u ukupnom iznosu od 3.950.000 KM, koja su raspoređena na tri lota-a:

- finansiranje/sufinansiranje programa održivosti postojećeg nivoa zaposlenosti osoba sa invaliditetom od 2.450.000 KM (lot I);
- finansiranje/sufinansiranje programa održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost ili poljoprivrednu djelatnost od 1.300.000 KM (lot IV);
- finansiranje/sufinansiranje programa održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom zaposlenih u organizacijama osoba sa invaliditetom od 200.000 KM (lot V),

kao i uslovi za dodjelu koje potencijalni korisnici moraju ispunjavati i krajnji rok do kojeg je otvoren Javni poziv.

Upravni odbor imenovao je Komisiju za vrednovanje programa po Javnom pozivu koja ima zadatak da utvrdi prijedlog za raspodjelu sredstava najkasnije 45 dana po zaključenju Javnih poziva.

Planirana, odobrena i realizovana sredstva po prvom Javnom pozivu prikazana su u sljedećoj tabeli:
u KM

Redni broj	OPIS	Planirano	Odobreno	Realizovano	Razlika
1	2	3	4	5	(5-4)
1.	Finansiranje/sufinansiranje postojećeg nivoa zaposlenosti (lot I)	2.450.000	2.363.862	2.348.862	15.000
2.	Finansiranje/sufinansiranje zaposlenosti osoba sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost ili poljoprivrednu djelatnost (lot IV)	1.300.000	1.279.476	1.271.641	7.835
3.	Finansiranje/sufinansiranje zaposlenosti osoba sa invaliditetom zaposlenih u organizacijama osoba sa invaliditetom	200.000	91.125	91.125	0
4.	Ukupno po Javnom pozivu u aprilu (1-3)	3.950.000	3.734.464	3.711.628	22.835

Komisija je dala prijedlog za raspodjelu sredstava po osnovu finansiranja/sufinansiranja postojećeg nivoa zaposlenosti (lot I) u ukupnom iznosu od 2.387.506 KM. Međutim, Odlukom Upravnog odbora odobrena su sredstva u iznosu od 2.339.356 KM, odnosno iz Prijedloga raspodijele izuzeti su subjekti Apel promet d.o.o. (28.106 KM) i Zagrljaj d.o.o. (20.044 KM).

Pravilnikom o raspodijeli sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa održivosti zaposlenosti, razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, te programa profesionalne rehabilitacije (u daljem tekstu Pravilnik za programe) iz marta 2020. godine članom 17. stav (7) omogućen je korisnicima prigovor na objavljene rezultate javnog poziva u roku od osam dana od datuma objave rezultata na internet stranici.

Potencijalni korisnik sredstava Apel promet d.o.o. izjavio je žalbu na rezultate javnog poziva, koja je Odlukom Upravnog odbora uvažena i odobrena su im sredstva u iznosu od 28.106 KM. Također, korisnik T-Max d.o.o. odrekao se dijela odobrenih sredstava za finansiranje neto plaće u iznosu od 3.600 KM. Nakon navedenih ispravki Upravni odbor donio je Odluku o izmjeni i dopuni odluke o raspodijeli sredstava, kojom su odobrena sredstva u iznosu od 2.363.862 KM.

Analizom odobrenih i doznačenih sredstava korisnicima utvrđena je razlika od 15.000 KM, a odnosi se na sredstva odobrena za sufinansiranje nabavke kombi vozila korisniku „All in“ d.o.o. koja su vraćena na račun Fonda, jer odobreni program nije realizovan.

Upravni odbor donio je odluku o raspodijeli sredstava odobrenih za finansiranje/sufinansiranje zaposlenosti osoba sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost ili poljoprivrednu djelatnost (lot IV) u od 1.276.335 KM, te Odluku o izmjeni odluke o raspodijeli sredstava kojom su sredstva u iznosu od 3.141 KM naknadnom odlukom dodijeljena SOR „Artidis“ d.o.o. Osim toga, korisnik Poljoprivredna djelatnosti „Adžo prom“ odustao je od sredstava koja su im dodijeljena, jer su nedovoljna za realizaciju projekta, kao i Poljoprivredna djelatnost „I&K“ koja je podnijela izjavu da odustaje od dodijeljenih sredstava zbog odlaska u invalidsku penziju.

Revizijom predmeta uzetih u uzorak odobrenih po prvom Javnom pozivu utvrdili smo slijedeće nepravilnosti:

- za svaki pristigli Aplikacijski zahtjev komisija ocjenjuje kvalitet programa i ocjene iskazuje na Evaluacijskom obrascu, koji je usvojio Upravni odbor Fonda. Bodovi iskazani na Evaluacijskom obrascu utvrđuju se kao prosjek zbira ocjena svih članova komisije. Kvalitet programa kao kriterij je nemjerljiv, iako su Evaluacijskim obrascem utvrđeni uslovi i način ocjenjivanja u formi sljedećih pitanja: da li je aplikant u mogućnosti osigurati nastavak programa?; da li će se ispuniti specifični ciljevi i postići očekivani rezultati ako se provedu aktivnosti?; da li je program učinkovit, održiv i relevantan?; da li će program doprinijeti boljoj održivosti nivoa zaposlenosti osoba sa

invaliditetom, te povećanju poslovnog učinka aplikanta i ostvarenju boljih poslovnih rezultata?; i slično. Za dio pitanja kod ocjenjivanja kvaliteta programa ishod je nemoguće predvidjeti, a samim tim i ocijeniti. Pravilnikom za programe propisani su kriteriji i mjerila za dodjelu sredstava, a ocjena kvaliteta programa jedan je od utvrđenih kriterija. Za ocjenu kvaliteta programa mogu se dodijeliti bodovi u intervalu od 0-40 za programe održivosti postojećeg nivoa zaposlenosti i za programe održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom zaposlenih u organizacijama osoba sa invaliditetom (lot I i lot V) i za finansiranje/sufinansiranje održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu ili poljoprivrednu djelatnost u intervalu 0-50 (lot IV). Također, Pravilnikom je propisano da aplikanti koji dobiju manje od 20 ili 25 bodova (zavisno od programa koji se finansira, odnosno lot-a) pri ocjenjivanju kvaliteta predloženog programa smatrat će se da nisu zadovoljili uslove javnog poziva, te neće biti uključeni u raspodjelu sredstava. S obzirom na to da je kriterij za ocjenu kvaliteta programa nemjerljiv, da su Evaluacijskim obrascem koji je nedovoljno razrađen utvrđeni uslovi i način ocjenjivanja, te da je Pravilnikom za programe kao eliminatorni kriterij utvrđen upravo kvalitet programa, ne možemo isključiti subjektivnost članova komisije prilikom bodovanja i u konačnici izbora korisnika. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi ni da su programi objektivno vrednovani, te da su sredstva korisnicima u iznosu od najmanje 3.711.628 KM dodijeljena u skladu sa članom 58. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom i navedenim pravilnicima.

- kod korisnika uzetih u uzorak kojima su sredstva dodijeljena za finansiranje/sufinansiranje postojećeg nivoa zaposlenosti (lot I) ne možemo potvrditi da su u svim slučajevima ispoštovane odredbe Pravilnika za programe i ugovora zaključenih sa korisnicima u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja stalnih sredstava. Odredbe propisane članom 3. ugovora zaključenih sa korisnicima i članom 20. navedenog Pravilnika, kojima je propisano da je korisnik dužan novčana sredstva Fonda dobivena za nabavku stalnih sredstava iskazati u poslovnim knjigama u roku od 15 dana od dana nabavke i prikazati ih na strani aktive bilansa stanja u okviru stalnih sredstava i to preko konta pasivnih vremenskih razgraničenja koje su obavezni srazmjerno utrošku prenijeti na prihode od donacija. U ovom dijelu od korisnika se traži analitička kartica evidentiranog stalnog sredstva u okviru stalnih sredstava, dok dokaze o evidentiranju na poziciji pasivnog vremenskog razgraničenja korisnici ne dostavljaju, niti ih Fond zahtjeva, iako je to obaveza propisana navedenim aktima. Osim toga, ugovorima je propisano da su korisnici dužni u svojim knjigovodstvenim evidencijama osigurati da se sve poslovne promjene nastale upotrebom sredstava iz ugovora zaključenih sa Fondom mogu jasno identifikovati u knjigovodstvu korisnika (knjiženja na posebna konta) i da se kroz računovodstvene zabilješke i druga finansijske izvještaje jasno identifikuje dodjela i upotreba sredstava u skladu sa Pravilnikom za programe i ugovorima. **Nije prezentovana dokumentacija da su nabavljena stalna sredstva korisnici evidentirali na pasivna razgraničenja, ni da je Fond zahtijevao od korisnika dostavljanje te dokumentacije, iako je obaveza propisana Pravilnikom i ugovorima zaključenim sa korisnicima. Također, nismo se uvjerali da je Fond poduzimao aktivnosti kako bi se ispoštovala ugovorna odredba koja se odnosi na knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena nastalih upotrebom sredstava iz zaključenih ugovora i da se kroz računovodstvene zabilješke i druge finansijske izvještaje jasno identifikuje dodjela i upotreba sredstava, što nije u skladu sa Pravilnikom za programe i zaključenim ugovorima.**
- Također, propisana je obaveza korisnika da sredstva nabavljena u okviru programa neće otuđiti, prodati ili ustupiti na korištenje drugim subjektima ili licima. Nisu stvoreni uslovi da Fond može u potpunosti kontrolisati provedbu ove odredbe utvrđene Pravilnikom i ugovorima, posebno imajući u vidu da su u prethodnim godinama (utvrđeno analizom predmeta uzetih u uzorak iz 2018. i 2019. godine), nabavljena sredstva od fizičkih lica po osnovu ugovora o kupoprodaji u kojima nisu navedene osnovne karakteristike sredstva. Evidencije stalnih sredstava korisnika nisu uspostavljene na adekvatan način koji bi omogućio realizaciju propisane obaveze. Nije prezentovana dokumentacija da je Fond poduzimao aktivnosti nadzora i kontrole stalnih sredstava korisnika koji su finansirani sredstvima Fonda, niti je uspostavljena evidencija kako bi Fond mogao pratiti stanje stalnih sredstava koja su nabavljena sredstvima Fonda po pojedinim korisnicima. Od

korisnika sredstava nije traženo dostavljanje popisnih lista sredstava, na osnovu kojih bi se mogla uspostaviti evidencija stalnih sredstava sa svim neophodnim podacima (naziv, serijski broj, proizvođač i druge karakteristike sredstava) kako bi se mogao uspostaviti nadzor nad stalnim sredstvima čija nabavka je finansirana/sufinansirana sredstvima Fonda. **Shodno tome, smatramo da je propisana obaveza korisnika da sredstva nabavljena u okviru programa neće otuđiti, prodati ili ustupiti na korištenje drugim subjektima ili licima formalno utvrđena, jer na ovakav način nije moguće uspostaviti kontrolu i nadzor nad realizacijom ove Pravilnikom i ugovorima utvrđene obaveze.**

- **Drugi javni poziv za dodjelu novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom** čine dva javna poziva: Javni poziv za dodjelu novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom i Javni poziv za finansiranje/sufinansiranje programa profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom koji su objavljeni 10. 9. 2020. godine u skladu sa odlukama Upravnog odbora od 8. 9. 2020. godine.

Javnim pozivom za dodjelu novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom utvrđeno je da će Fond dodijeliti sredstva za novo zapošljavanje i samozapošljavanje osoba sa invaliditetom i iznosu od 3.000.000 KM. Osnovni iznos koji se može dodijeliti po jednoj novozaposlenoj osobi je 6.000 KM, a najveći mogući iznos po jednoj osobi sa invaliditetom je 13.500 KM. Javnim pozivom je propisano pravo učešća, uslovi koje potencijalni korisnici moraju ispuniti, namjena korištenja sredstava, kao i krajnji rok do kojeg je otvoren Javni poziv.

Javni poziv za dodjelu sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom (lot III), a ukupan iznos sredstava koji se dodjeljuje ovim javnim pozivom je 260.000 KM i odnosi se na:

- finansiranje i sufinansiranje programa profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom koju provode ustanove za profesionalnu rehabilitaciju, srednje škole i druge obrazovne ustanove u iznosu od 60.000 KM (lot III.2);
- finansiranje i sufinansiranje programa na koje osobe s invaliditetom same apliciraju u iznosu od 200.000 KM (lot III.3).

Struktura planiranih, dodijeljenih i isplaćenih sredstava po javnim pozivima provedenim u septembru 2020. godine prikazana je u sljedećoj tabeli :

u KM

Redni broj	OPIS	Planirano	Odobreno	Realizovano	Razlika
1	2	3	4	5	(5-4)
1.	Novčani stimulans za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom	3.000.000	2.987.100	2.136.000	(851.100)
2.	Finansiranje/sufinansiranje programa profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom	260.000	104.270	100.850	(3.420)
3.	Ukupno po Javnim pozivima u septembru (1-2)	3.260.000	3.091.370	2.236.850	(854.520)

Iz podataka prikazanih u tabeli utvrdili smo da je isplaćeno manje sredstava u odnosu na odobrena po Javnom pozivu za novčani stimulans za novo zapošljavanje i samozapošljavanje za iznos od 851.100 KM, koji se odnosi na uvećani novčani stimulans koji se odobrava korisnicima, nakon što opravdaju osnovni dio sredstava, po isteku 15 mjeseci od dana uplate osnovnog novčanog stimulansa. Navedeni iznos utvrđen je ugovorima zaključenim sa korisnicima, ali nije realizovan, odnosno isplata korisnicima vrši se nakon što opravdaju osnovni odobreni stimulans (krajnji rok 15 mjeseci od dana odobravanja osnovnog stimulansa) i na 31. 12. 2020. godine knjigovodstveno je evidentiran na poziciji razgraničenih rashoda.

Također, za programe na koje osobe samostalno apliciraju isplaćeno je za iznos od 3.420 KM manje od odobrenog, jer je naknadno utvrđeno da jedan od korisnika kome su sredstva dodijeljena ne

ispunjava uslove, te je Upravni odbor donio odluku kojom se stavlja van snage ugovor o dodjeli novčanih sredstava tome korisniku.

Namjenski utrošak sredstava odobrenih po drugom Javnom pozivu revizije nismo revidirali, jer do kraja obavljena revizije nije dospio rok za dostavljanje Izvještaja o namjenskom utrošku sredstava.

Tokom 2020. godine po osnovu Javnih poziva provedenih u prethodnim godinama na ime uvećanog novčanog stimulansa iz 2018. godine i za 2019. godinu Fond je isplatio ukupan iznos od 2.489.200 KM, dok je iznos od 1.605.000 KM knjigovodstveno iskazan na poziciji razgraničenih rashoda, a odnosi se na uvećani novčani stimulan po drugom javnom pozivu iz 2019. godine za koji do okončanja revizije nije istekao rok za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku osnovnog odobrenog dijela novčanog stimulansa. Pravo na isplatu uvećanog dijela novčanog stimulansa korisnici ostvaruju nakon što dostave izvještaj o namjenskom utrošku osnovnog novčanog stimulansa. Zahtjev za uplatu uvećanja iznosa stimulansa korisnik podnosi u roku od 30 dana od proteka 15 mjeseci od dana uplate osnovnog iznosa, te uz njega prilaže originalnu listu osiguranih lica kod Porezne uprave FBiH kao dokaz da je osoba u radnom odnosu. Analizom predmeta uzetih u uzorak utvrdili smo da su sredstva za uvećani novčani stimulan po drugom Javnom pozivu iz 2018. godine i prvom Javnom pozivu iz 2019. godine doznačena korisnicima nakon dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku. Korisnici sredstava, koje smo uzeli u uzorak: Krempi d.o.o. Čitluk, Apel promet d.o.o. Travnik, Chicago company d.o.o. Čitluk, kod pravdanja utroška sredstava za nabavku opreme nabavke su vršili na osnovu kupoprodajnih ugovora zaključenih sa fizičkim licima, a ponude uz Aplikacijski zahtjev dostavljene su od pravnih lica kao dobavljača, što je Fond prihvatao, bez da je tražio dodatno obrazloženje od korisnika.

Kriterij za bodovanje kvaliteta programa, odnosno uslovi i način ocjenjivanja utvrđeni Evaluacijskim obrascem, koji mogu biti opredjeljujući kod izbora programa za raspodjelu sredstava, nisu mjerljivi ni dovoljno razrađeni kako bi poslužili kao osnova za objektivno vrednovanje, rangiranje i izbor programa. S obzirom na to da je kriterij za ocjenu kvaliteta programa nemjerljiv, da su Evaluacijskim obrascem koji je nedovoljno razrađen utvrđeni uslovi i način ocjenjivanja, te da je Pravilnikom za programe kao eliminatorni kriterij utvrđen ostvareni broj bodova za kvalitet programa, ne možemo isključiti subjektivnost članova komisije prilikom bodovanja i u konačnici izbora korisnika. Shodno tome, ne možemo potvrditi da su programi objektivno vrednovani, ni da su sredstva korisnicima u iznosu od najmanje 3.711.628 KM dodijeljena u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

Preporuke:

- *izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava doznačenih od Federalnog zavoda za zapošljavanje vršiti u ugovorom utvrđenom roku;*
- *Pravilnikom za programe jasno definisati kriterij za ocjenu kvaliteta programa, s ciljem raspodjele sredstava u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom;*
- *uspostaviti nadzor nad stalnim sredstvima čija nabavka je finansirana/sufinansirana sredstvima Fonda s ciljem evidentiranja u poslovnim knjigama korisnika na način utvrđen Pravilnikom za programe i zaključenim ugovorima.*

7.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2020. godinu iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 4.867.154 KM. Ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 26.606.415 KM i rashodi i izdaci u iznosu od 21.739.261 KM.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 28.035.217 KM, a čine ih: novčana sredstva (23.667.136 KM), kratkoročna razgraničenja (4.367.005 KM) i kratkoročna potraživanja (1.076 KM).

Gotovina u blagajni i na transakcijskim računima iskazana je u iznosu od 23.667.135 KM, a odnosi se na stanja iskazana na: glavnom transakcijskom računu kod UniCredit banke d.d. Mostar (23.303.502 KM), transakcijskom računu kod ASA banke (361.004 KM), gotovina u glavnoj blagajni (75 KM) i sredstva na deviznom računu i visa kartici (44 KM). Depozitni račun kod UniCredit banke d.d. Mostar na 31. 12. 2020. godine nije imao stanje.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu 4.367.005 KM. Strukturu kratkoročnih razgraničenja čine: razgraničeni rashodi (2.456.900 KM) i razgraničeni prihodi (1.907.677 KM).

Razgraničeni rashodi odnose se na odobrena sredstva po tekućem transferu - uvećani novčani stimulansi za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom (drugi javni poziv 2019. godina 1.605.800 KM i drugi javni poziv 2020. godina 851.100 KM), koji će se isplatiti nakon isteka 15 mjeseci od potpisivanja ugovora sa korisnicima, ukoliko ispune uslove i podnesu izvještaj o namjenskom utrošku sredstava novčanog stimulansa za prvu godinu rada osobe sa invaliditetom, sa dokazom da je osoba sa invaliditetom, primljena na neodređeno vrijeme i dalje u radnom odnosu kod poslodavca. Knjigovodstveno evidentiranje uvećanog dijela novčanog stimulansa vrši se u momentu zaključivanja ugovora na način da se iznos uvećanog novčanog stimulansa (uslovna obaveza) iskazuje se na dugovnoj strani kratkoročno razgraničenih rashoda i na potražnoj strani dugoročno razgraničenih rashoda. **S obzirom na to da se radi o razgraničenim rashodima čiji je rok duži od godinu dana, navedeni iznos trebalo je evidentirati na poziciji dugoročno razgraničenih rashoda (klasa 0), u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Razgraničeni prihodi iskazani su u iznosu od 1.907.677 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 526.834 KM. Razgraničeni prihodi odnose se na potraživanja od pravnih i fizičkih lica kojima su odobrena sredstva Fonda, a koja nisu namjenski utrošena i opravdana. Knjigovodstveno evidentiranje vrši se na poziciji kratkoročno razgraničenih prihoda. Sektor razvoja, koordinacije i nadzora nakon što utvrdi da određeni korisnik nije opravdao dodijeljena sredstva sačinjava dokument „Prijedlog za poduzimanje mjera“ koji dostavlja Službi računovodstva kako bi pravovremeno poduzeli aktivnosti, odnosno aktivirali i podnijeli mjenice banci korisnika, te osigurali naplatu nenamjenski utrošenih sredstava. Ukoliko korisnici na transakcijskim računima nemaju dovoljno sredstava, te po osnovu aktiviranih mjenica potraživanje nije moguće naplatiti pokreću se postupci na sudu-tužbe protiv subjekta i odgovorne osobe u subjektu u skladu sa Zakonom o mjenici, Zakonom o obligacionim odnosima i Zakonom o parničnom postupku.

Obavljenom revizijom utvrđeno je da se pravovremeno pokreću aktivnosti na naplati nenamjenski utrošenih sredstava, mjenice se aktiviraju na bankama korisnika, a naplate po ovom osnovu tokom 2020. godine iskazane su na poziciji prihoda od prinudnih naplata i iznose svega 65.190 KM. **Nije prezentovan interni akt kojim je regulisana procedura i postupak naplate sredstava koja nisu namjenski utrošena, aktivnosti koje je neophodno poduzeti, koji zaposlenici su zaduženi za praćenje i nadzor nad naplatom ovih potraživanja, kao i način knjigovodstvenog evidentiranja specifičnih poslovnih događaja i njihovog iskazivanja u poslovnim knjigama. Također, ni Računovodstvenim politikama Fonda nije propisan način evidentiranja ovakvih poslovnih događaja.**

Preporuke:

- **uvećani dio novčanog stimulansa po osnovu zaključenih ugovora sa korisnicima evidentirati na dugoročno razgraničene rashode u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;**

- *internim procedurama regulisati postupak naplate sredstava koja nisu namjenski utrošena, kao i način njihovog evidentiranja i iskazivanja u poslovnim knjigama.*

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Fonda na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 150.035 KM (nabavna vrijednost 550.761 KM i ispravka vrijednosti 400.726 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

U 2020. godini ukupna nabavka stalnih sredstava izvršena je u iznosu od 54.256 KM, od čega se na nabavku opreme odnosi 43.557 KM (kompjuterska oprema od 21.278 KM, kancelarijski namještaj 13.557 KM, klima uređaji, elektronička oprema i oprema za prenos glasa 8.722 KM), a na stalna sredstva u obliku prava 10.699 KM (licence i softver). Smanjenje stalnih sredstava odnosi se na amortizaciju za 2020. godinu u iznosu od 65.538 KM, kao i isknjižavanje opreme po prijedlogu komisije za popis sadašnje vrijednosti od 5.511 KM (nabavna vrijednost 29.910 KM, otpisana vrijednost 14.399 KM).

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 3.154.254 KM, a njihovu strukturu čine: kratkoročna razgraničenja (1.908.053 KM), kratkoročne tekuće obaveze (1.111.579 KM) i obaveze prema zaposlenima (134.622 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.908.053 KM, a najznačajnija u iznosu od 1.907.677 KM odnose se na razgraničene prihode po osnovu potraživanja od pravnih i fizičkih lica kojima su odobrena sredstva Fonda, a nisu namjenski utrošena (detaljnije u tački 7.2.1 Izvještaja).

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane su u iznosu od 1.111.579 KM, a odnose se na obaveza prema pravnim i fizičkim licima kojima su u revidiranoj godini odobrena sredstva transfera (1.072.049 KM), obaveze prema dobavljačima 20.975 KM) i obaveze po osnovu naknada troškova članovima komisija, Upravnog i Nadzornog odbora Fonda (18.555 KM).

Obaveze prema zaposlenima iskazane su u iznosu od 134.622 KM, a odnose se na obaveze za plaću za decembar 2020. godine (130.653 KM) koja je isplaćena u januaru 2021. godine, obaveze za topli obrok (3.872 KM) i obaveze za prevoz (97 KM).

7.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 2.456.900 KM i odnose se na dugoročno razgraničene rashode po osnovu uvećanja novčanog stimulansa za osobe sa invaliditetom koje se samozapošljavaju i za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom, a na osnovu objavljenih javnih poziva. Dugoročne obaveze isplaćuju se korisnicima po isteku 15 mjeseci, odnosno nakon dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava dodijeljenih za prvih 12 mjeseci (detaljnije u tački 7.2.1 Izvještaja).

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Direktor Fonda je 28. 12. 2020. godine donio Rješenje o imenovanju Komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, materijala, obaveza, potraživanja i novčanih sredstava. Zadatak popisne komisije je da izvrši redovan godišnji popis sredstava i obaveza i sačini izvještaj o izvršenom popisu kojeg skupa sa popisnim listama i eventualnim prijedlozima o načinu likvidiranja utvrđenih razlika po popisu dostavlja direktoru Fonda. Rješenjem je propisano da je krajnji rok za izradu Izvještaja i njegovo dostavljanje direktoru 30. 1. 2021. godine. Imenovana komisija je 31. 12. 2020. godine sačinila Elaborat o popisu sredstava i izvora sredstava. Popisna komisija je zbog dotrajalosti i neispravnosti sačinila prijedlog za rashodovanje stalnih sredstava sadašnje vrijednosti 5.511 KM (nabavna vrijednost 19.910 KM, otpisana vrijednost 14.399 KM), te prijedlog rashodovanja sitnog inventara nabavne i otpisane vrijednosti od 2.441 KM. Upravni odbor donio je odluke kojima se prihvata prijedlog rashodovanja

popisne komisije, koje se skupa sa Izvještajem o izvršenom popisu dostavljaju Odjeljenju za finansijsko poslovanje kako bi izvršili evidentiranje popisom utvrđenih razlika. Popis imovine i obaveza sa stanjem na 31. 12. 2020. godine obavljen je u skladu sa Pravilnikom o inventarisanju Fonda. Obavljenom revizijom popisa sredstava i obaveza za 2020. godinu nismo utvrdili nepravilnosti.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 26.606.415 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 21.372.199 KM, što je rezultovalo pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 5.234.216 KM. Izvještaj je sačinjen u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

8. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Fonda donio je Plan javnih nabavki za 2020. godinu 19. 12. 2019. godine, a tokom 2020. godine izvršena je njegova Izmjena i dopuna. Procijenjena vrijednost javnih nabavki iznosila je 487.665 KM¹¹ (robe 136.890 KM i usluge 350.775 KM). Planom i izmjenama i dopunama je predviđeno: 47 direktnih sporazuma, šest postupaka dodjele ugovora o uslugama iz aneksa II. dio B Zakona o javnim nabavkama, dok za nabavku bankarskih usluga nije predviđena vrsta postupka.

Postupak javnih nabavki za nabavku usluga platnog prometa nije proveden. Ugovori o otvaranju transakcijskih računa zaključeni su 2011. godine sa „UniCredit bank“ d.d. Mostar i „Moja banka“ d.d. Sarajevo (primijenjen naziv u ASA banka), a Ugovor o otvaranju depozitnog računa sa „UniCredit bank“ d.d. Mostar 14. 7. 2011. godine na neodređeno vrijeme i još uvijek su na snazi. Obavljanje platnog prometa vrši se uz obračun i plaćanje naknade u skladu sa zaključenim ugovorima, a trošak bankarskih usluga za 2020. godinu iznosio je 10.430 KM. **Nabavka usluga platnog prometa nije provedena, što nije u skladu sa Aneksom II dio A Zakona o javnim nabavkama, koji se odnosi na kategorije usluga koje se dodjeljuju u skladu s postupcima javnih nabavki (finansijske/bankarske usluge).**

Prema Pregledu javnih nabavki provedena su 63 direktna sporazuma ukupne ugovorene vrijednosti od 172.189 KM.

Izvršili smo uvid u procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača za 27 direktnih sporazuma ukupne ugovorene vrijednosti od 123.536 KM. Fond je zaključio 63, iako je Planom javnih nabavki planirano zaključiti maksimalno 47 direktnih sporazuma. Više direktnih sporazuma u odnosu na plan zaključeno je zbog toga što je dio postupaka planiranih jednom stavkom realizovano putem više direktnih sporazuma, a da pri tome njihova ukupna vrijednost nije prelazila planiranu.

Nabavke roba i usluga za koje je provedeno više direktnih sporazuma prikazane su u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Nabavljene robe / usluge	Broj postupaka	Ukupan iznos (KM)	Izabrani dobavljač/i
1.	Gorivo za službena vozila	2	12.987	Energopetrol d.d. Sarajevo
2.	Radni stolovi, stolice i police	3	12.934	R&S d.o.o. Vogošća, Primus Balkan d.o.o., Sarajevo, Gradiz d.o.o. Sarajevo
3.	Usluge štampanja materijala	2	9.885	Apel promet d.o.o., Travnik
4.	Računari i laptopi	2	11.049	Timos d.o.o. Sarajevo, ROOT d.o.o. Sarajevo
5.	Kancelarijske potrepštine	2	11.458	Apel promet d.o.o., Travnik
6.	Usluge marketinga	3	17.625	Harysoft OD Sarajevo, Media NO.1 d.o.o. Ljubuški
7.	UKUPNO	14	75.938	

Postupci javnih koji su provedeni putem više direktnih sporazuma za nabavku roba i usluga iste ili slične vrste su: nabavka goriva za službena vozila provedena putem dva odvojena postupka od

¹¹ Vrijednosti planiranih i izvršenih javnih nabavki izražene su sa PDV-om. Napomena: u Planu javnih nabavki, u dijelu usluge, uključeni su i postupci nabavke izdataka za energiju; komunikaciju i komunalne usluge te usluge unajmljivanja prostora u ukupnoj vrijednosti od 167.265 koji nisu provedeni jednim od postupaka javne nabavke jer su članom 10. Zakona o javnim nabavkama izuzeti od primjene odredbi ovog zakona. Vrijednost ovih postupaka nabavke nije iskazana u Pregledu javnih nabavki.

dobavljača Energopetrol d.d. Sarajevo, nabavka kancelarijskog namještaja provedena je putem tri direktna sporazuma i ugovori zaključeni sa tri dobavljača, nabavke usluga štampanja provedene su putem dva direktna sporazuma, a ugovori zaključeni sa istim dobavljačem, nabavka računara i laptopa provedena je putem dva direktna sporazuma, a ugovori zaključeni sa dva dobavljača, kancelarijske potrepštine nabavljene su putem dva direktna sporazuma i ugovor zaključen sa istim dobavljačem i nabavka usluga marketinga izvršena je putem tri direktna sporazuma, a ugovori zaključeni sa dva dobavljača.

Nabavke roba i usluga iste ili slične vrste (kancelarijski namještaj i potrepštine, računarska oprema, gorivo, te usluge štampanja i marketinga) u iznosu od 75.938 KM provedene su putem više direktnih sporazuma, odnosno nije primijenjen odgovarajući postupak nabavke, što nije u skladu s članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama i Pravilnikom o direktnom sporazumu Fonda.

Preporuke:

- **ugovore za pružanje finansijskih/bankarskih usluga sa bankama zaključivati nakon provedene procedure nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;**
- **nabavke roba i usluga provoditi u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u dijelu primjene odgovarajućeg postupka nabavke.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentovanim podacima, zaključno sa 31. 12. 2020. godine protiv Fonda su pokrenute tužbe ukupne vrijednosti od 144.000 KM, od kojih su najznačajnije tužbe članova smijenjenog Upravnog odbora iz prethodnih godina u iznosu od 64.800 KM i tužbe iz radnog odnosa u iznosu od 79.500 KM. Za tužbe članova Upravnog odbora Općinski sud u Sarajevu donio je presude u vrijednosti od 73.165 KM (tužbeni zahtjev 64.800 KM i sudski troškovi 8.364 KM) i presude za dva radna spora u iznosu od 82.277 KM (vrijednost spora 73.165 KM i sudski troškovi 9.112 KM). Na presude donesene od nadležnih sudova Fond je uputio žalbe.

S obzirom na to da pokrenute tužbe u trenutku nastanka nemaju direktan uticaj na pozicije u Bilansu stanja i Računu prihoda i rashoda, ali su značajne sa stanovišta budućih potencijalnih obaveza, te ih je na osnovu procijene ishoda sudskih sporova trebalo evidentirati u okviru vanbilansne evidencije, u skladu sa članom 55. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Prema prezentovanim podacima Fond je zaključno sa 31. 12. 2020. godine pokrenuo tužbe protiv trećih lica u iznosu od 145.141 KM vrijednosti spora. Tužbe su pokrenute protiv privrednih subjekata i samostalnih obrtnika kojima su dodijeljena sredstva putem javnih poziva, a nisu namjenski utrošena, niti je izvršen povrat sredstava na transakcijski račun Fonda.

Preporuka:

- **potencijalne obaveze po osnovu tužbi evidentirati u okviru vanbilansne evidencije, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Fond je 17. 9. 2021. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, u kojem su data obrazloženja na kvalifikacije, nalaze i preporuke. Također, priložena je i određena dokumentacija.

Dio obrazloženja koji se odnosi na: date nalaze o primjeni odgovarajućeg postupka javne nabavke u dijelu nabavki roba i usluga mrežne infrastrukture i donošenje Uputstva za obavljanje nadzora kod korisnika sredstava Fonda u 2021. godini, prihvaćen je i inkorporiran u Izvještaj.

Priloženu dokumentaciju i obrazloženja koja se odnose na: kriterij za bodovanje kvaliteta programa; obavljanje neposrednog nadzora; uspostavu Jedinice za internu reviziju; nadzor koji su u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju obavezni

provoditi Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Federalno ministarstvo finansija; obračunate i isplaćene naknade na osnovnu plaću direktora i zaposlenika Fonda; kriterije za utvrđivanje prava na naknade zaposlenima, troškove smještaja direktoru utvrđene Pravilnikom o radu i obračun i isplatu regresa za korištenje godišnjeg odmora nismo prihvatili, jer nije dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u konačnom Izvještaju. S tim u vezi, za najznačajnije primjedbe, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- Pravilnikom za programe Fond je obavezan jasno definisati kriterij za bodovanje kvaliteta programa koji može biti opredjeljujući kod izbora programa za raspodjelu sredstava, kao i visine dodijeljenih sredstava korisnicima. Također, ne možemo isključiti subjektivnost članova komisije, s obzirom na to da je kao eliminatorni kriterij utvrđen ostvareni broj bodova za kvalitet programa, što može imati značajan uticaj na konačan izbor korisnika za raspodjelu sredstava;
- Fond je obavezan sačiniti Godišnji plan neposrednog nadzora, te nadzor vršiti u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, Uputstvom za obavljanje nadzora, pravilnicima o raspodijeli sredstava i ugovorima zaključenim sa korisnicima. Pojava pandemije COVID-a 19 ne može biti razlog neobavljanja nadzora, s obzirom na to da su sredstva doznačena krajnjim korisnicima;
- Jedinicu interne revizije u dijelu broja popunjenih radnih mjesta Fond je obavezan uspostaviti u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- obračun i isplata dijela plaće za radni učinak, bonusa i stimulacija na plaće direktoru i zaposlenima, nisu vršeni u skladu sa Pravilnikom o radu. Naime, nije nam dostavljena dokumentacija na osnovu koje bi se mogli uvjeriti da su u potpunosti primjenjivani kriteriji za utvrđivanje prava na naknade koji su propisani navedenim Pravilnikom.

Za ostale preporuke u obrazloženjima je navedeno da će Fond u svom daljnjem poslovanju osigurati njihovu primjenu i realizaciju.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Merima Čerkez – voditeljica tima

Ognjen Mustapić – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu					
Naziv pravnog lica: Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	24.733.574	26.606.415	26.307.873	1.872.841	107,57
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	20.551.990	22.205.892	21.450.015	1.653.902	108,05
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	1.990	1.986	1.908	-4	99,80
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0
Ostali prihodi od imovine	1.990	1.986	1.908	-4	99,80
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	20.550.000	22.203.906	21.448.107	1.653.906	108,05
Administrativne takse	0	0	0	0	0
Sudske takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	20.350.000	21.957.149	21.205.353	1.607.149	107,90
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0
Neplanirane uplate – prihodi	200.000	246.757	242.754	46.757	123,38
Novčane kazne	0	0	0	0	0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	4.181.584	4.400.523	4.857.858	218.939	105,24
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	4.181.584	4.400.523	4.857.858	218.939	105,24
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16. Donacije	0	0	0	0	0

	II RASHODI (od 1 do 7)	26.289.469	21.685.005	26.287.165	-4.604.464	82,49
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.342.246	1.141.515	887.674	-200.731	85,05
	Bruto plaće i naknade plaća	1.160.427	990.434	787.110	-169.993	85,35
	Naknade troškova zaposlenih	181.819	151.081	100.564	-30.738	83,09
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	130.810	108.610	86.150	-22.200	83,03
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	981.763	551.036	487.228	-430.727	56,13
	Putni troškovi	6.000	2.010	3.015	-3.990	33,50
	Izdaci za energiju	13.000	6.809	6.819	-6.191	52,38
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	72.020	52.820	52.846	-19.200	73,34
	Nabavka materijala i sitnog inventara	42.120	13.721	12.299	-28.399	32,58
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	21.060	5.307	7.270	-15.753	25,20
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	92.020	88.428	80.405	-3.592	96,10
	Izdaci za tekuće održavanje	40.715	21.528	18.501	-19.187	52,87
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	18.520	15.048	13.007	-3.472	81,25
	Ugovorene i druge posebne usluge	676.308	345.365	293.066	-330.943	51,07
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	23.834.650	19.883.844	24.826.113	-3.950.806	83,42
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	10.500.000	8.775.623	7.419.549	-1.724.377	83,58
	Tekući transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Subvencije javnim preduzećima	3.500.000	2.670.543	1.749.416	-829.457	76,30
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	9.834.650	8.437.679	15.657.148	-1.396.972	85,80
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	0	0	0	0	0
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-1.555.895	4.921.410	20.708	6.477.305	-316,31
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	66.690	54.256	8.869	-12.434	81,36
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	54.990	43.557	7.301	-11.433	79,21
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	11.700	10.699	1.568	-1.001	91,44
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	66.690	54.256	8.869	-12.434	81,36
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-1.622.585	4.867.154	11.839	6.489.739	-299,96

IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI						
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA						
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-1.622.585	4.867.154	11.839	6.489.739	-299,96

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu odobrilo 22. 2. 2021. godine.

Vinko Jerinić, v.d. direktora

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravnog lica: Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	28.035.217	24.257.800	116
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	23.667.136	18.432.920	128
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	1.076	1.077	100
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	4.367.005	5.823.803	75
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	150.035	166.828	90
9. Stalna sredstva	550.761	516.415	107
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	400.726	349.587	115
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	150.035	166.828	90
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	28.185.252	24.424.628	115
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	3.154.254	2.260.441	140
19. Kratkoročne tekuće obaveze	1.111.579	775.502	143
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	134.622	103.719	130
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	1.908.053	1.381.220	138
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	2.456.900	4.440.450	55
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	2.456.900	4.440.450	55
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	22.574.098	17.723.737	127
28. Izvori stalnih sredstava	150.035	166.828	90
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	22.424.063	17.556.909	128
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	28.185.252	24.424.628	115

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 22. 2. 2021. godine.

Vinko Jerinić, v.d.direktora

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine		
Naziv pravnog lica: Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	26.606.415
2	Prihodi od poreza	0
3	Neporezni prihodi	22.205.892
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	4.400.523
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	26.606.415
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	21.317.943
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.113.426
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	105.716
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	541.960
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	19.556.841
20	Kapitalni transferi	0
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	54.256
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	54.256
24	Finansiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	21.372.199
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	5.234.216
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	18.432.920
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	23.667.136

Rukovodstvo je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrilo 22. 2. 2021. godine.

Vinko Jerinić, v.d. direktora